

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Analýza a zhodnocení hospodaření Hasičského záchranného sboru
Moravskoslezského kraje

Analysis and Financial Management Evaluation of the Fire Rescue Service of
Moravian-Silesian Region

Student: Nikola Baránková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Nikola Baránková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Analýza a zhodnocení hospodaření Hasičského záchranného sboru
Moravskoslezského kraje
Analysis and Financial Management Evaluation of the Fire Rescue
Service of Moravian-Silesian Region
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Požární ochrana
3. Analýza činnosti a hospodaření HZS Moravskoslezského kraje
4. Zhodnocení, návrhy a doporučení
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- BUCHTA, Petr. *Veřejné finance*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2016. 156 s. ISBN 978-80-7452-116-4.
- NAHODIL, František a kol. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. 366 s. ISBN 978-80-7380-536-4.
- PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- STEJSKAL, J., H. KUVÍKOVÁ, B. MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ a V. LINHARTOVÁ. *Teorie a praxe veřejných služeb*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 259 s. ISBN 978-80-7552-726-4.
- VILÁŠEK, J., M. FIALA a D. VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014. 189 s. ISBN 978-80-246-2477-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 11.05.2018

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“ „Přílohy č. 1,2,3,4., dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne 11. května 2018

.....
Nikola Baránková

Obsah

1	ÚVOD	5
2	POŽÁRNÍ OCHRANA	6
2.1	Charakteristika požární ochrany	6
2.2	Hasičský záchranný sbor ČR	7
2.2.1	Organizace HZS ČR	8
2.2.2	Hospodaření HZS ČR	11
2.3	Jednotky požární ochrany	15
2.4	Integrovaný záchranný systém	18
3	ANALÝZA HOSPODAŘENÍ A ČINNOSTI HZS MSK	20
3.1	Moravskoslezský kraj	20
3.1.1	Hasičský záchranný sbor MSK	21
3.2	Hospodaření HZS MSK 2012-2016	24
3.2.1	Hospodaření HZS MSK v roce 2012	24
3.2.2	Hospodaření HZS MSK v roce 2013	27
3.2.3	Hospodaření HZS MSK v roce 2014	31
3.2.4	Hospodaření HZS MSK v roce 2015	35
3.2.5	Hospodaření HZS MSK v roce 2016	38
3.3	Činnost HZS MSK 2012-2016	42
3.3.1	Činnost HZS MSK v roce 2012	43
3.3.2	Činnost HZS MSK v roce 2013	43
3.3.3	Činnost v HZS MSK roce 2014	44
3.3.4	Činnost HZS MSK v roce 2015	45
3.3.5	Činnost HZS MSK v roce 2016	46
4	ZHODNOCENÍ, NÁVRHY A DOPORUČENÍ	47

4.1	Zhodnocení hospodaření	47
4.1.1	Zhodnocení příjmů	47
4.1.2	Zhodnocení výdajů	48
4.2	Zhodnocení činnosti	50
4.3	Návrhy a doporučení	53
5	ZÁVĚR	54
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	55
	SEZNAM ZKRATEK	58
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁRSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	

1 ÚVOD

Hlavním posláním Hasičského záchranného sboru ČR je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. Hasičský záchranný sbor ČR je základní složkou integrovaného záchranného systému, který zajišťuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a při likvidačních a záchranných pracích.

Cílem práce je na základě analýzy a zhodnocení hospodaření a činnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje v letech 2012-2016 navrhnout návrhy a doporučení pro zlepšení hospodaření a činnosti. K dosažení cíle byla použita metoda popisu, provedena analýza hospodaření a činnosti v letech 2012-2016 a následně provedena komparace zjištěných údajů.

Práce je rozdělena do pěti kapitol včetně úvodu a závěru. **Druhá kapitola** je zaměřena na teorii požární ochrany. První část se zabývá charakteristikou požární ochrany. V další části je popsán Hasičský záchranný sbor ČR, jeho organizace a hospodaření. Dále jsou popsány jednotky požární ochrany, kategorizace a operační hodnota. Poslední teoretická část je zaměřena na integrovaný záchranný systém, jeho složky a úkoly.

Třetí kapitola je zaměřena na analýzu hospodaření a činnosti Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje v letech 2012-2016. V úvodu je popsán Moravskoslezský kraj a Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje. V další části je provedena analýza hospodaření a činnosti Hasičského záchranného sboru MSK v letech 2012-2016.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na zhodnocení zjištěných skutečností ve sledovaném období za použití tabulek a grafů. Poslední část je věnována návrhům a doporučením pro zlepšení hospodaření a činnosti.

Pro vypracování bakalářské práce je využita odborná literatura, platné právní předpisy, zprávy o stavu požární ochrany v Moravskoslezském kraji, statistické přehledy událostí v Moravskoslezském kraji a internetové zdroje.

2 POŽÁRNÍ OCHRANA

Následující podkapitola nejdříve vysvětluje požární ochranu. Poté je popsán Hasičský záchranný sbor ČR, jeho organizace a hospodaření. Dále se zabývá charakteristikou jednotek požární ochrany a poslední podkapitola je zaměřena na integrovaný záchranný systém, jeho složky a úkoly.

2.1 Charakteristika požární ochrany

Služební slib příslušníka bezpečnostního sboru zní: *„Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, aby svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život.“* [6]

Požární ochrana se dotýká širokého spektra lidských činností, a tak i předpisová základna je velmi rozsáhlá. Týká se každého z nás, každé fyzické osoby i právnické osoby, ale i orgánů státní správy a samosprávy.

Základní zákon, který upravuje požární prevenci je zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů a autorem je Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.

Hlavním účelem zákona o požární ochraně je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech. Dále stanoví povinnosti ministerstev a jiných správních úřadů, právnických a fyzických osob, postavení a působnosti orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany, a také postavení a povinnosti jednotek požární ochrany.

V úvodním ustanovení zákona je stanoveno, že každý je povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířata a majetek, při zdolávání požárů, živelných pohrom a jiných mimořádných událostí. [7] Každý je povinen poskytovat přiměřenou osobní pomoc, nevystaví-li tím vážnému nebezpečí nebo ohrožení sebe nebo osoby blízké anebo nebrání mu v tom podstatná okolnost, a potřebná věcná pomoc. [18]

V zákoně je detailně řešen výkon státní správy prováděný Ministerstvem vnitra – generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky a hasičskými záchrannými sbory krajů, včetně výkonu státního požárního dozoru. Dále zákon obsahuje odbornou způsobilost fyzických osob k plnění některých povinností na úseku požární ochrany. Upravuje postihy právnických osob, podnikajících fyzických osob a fyzických osob za neplnění stanovených povinností. Zvláštní část zákona je určena jednotkám požární ochrany, jejich zřizování, rušení a jejich povinnostem. [7]

2.2 Hasičský záchranný sbor ČR

Hasičský záchranný sbor ČR (dále jen HZS ČR) patří do základní složky integrovaného záchranného systému, který zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a provádění likvidačních i záchranných prací. Při plnění svých úkolů HZS ČR spolupůsobí s ostatními složkami integrovaného záchranného systému, ale také se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právnickými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů. Hlavním posláním HZS ČR je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. [5]

HSZ ČR plní úkoly v rozsahu a za podmínek stanovených souvisejícími právními předpisy. Patří zde:

- zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru),
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,

- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. [8]

Hasičský záchranný sbor ČR hraje zásadní roli i v přípravách státu na mimořádné události. Od roku 2001, kdy došlo ke sloučení HZS ČR s Hlavním úřadem civilní ochrany, má ve své působnosti HZS ČR i ochranu obyvatelstva. [6]

2.2.1 Organizace HZS ČR

V současnosti je HZS ČR tvořen Generálním ředitelstvím HZS ČR, které je organizační součástí ministerstva vnitra, dále pak 14 hasičskými záchrannými sbory krajů, Střední odbornou školou požární ochrany, Vyšší odbornou školou požární ochrany nacházející se ve Frýdku-Místku a Záchrannými útvary HZS ČR v Hlučíně a Zbirohu. [5]

Generální ředitelství HZS ČR

Generální ředitelství HZS ČR je součástí Ministerstva vnitra (dále jen MV). V čele stojí generální ředitel hasičského záchranného sboru. Generální ředitelství je nadřízeným správním orgánem v záležitostech, ve kterých rozhoduje hasičský záchranný sbor kraje, záchranný útvar nebo škola. Generální ředitelství dohlíží na hasičské záchranné sbory krajů, záchranné útvary a školy. [16]

Vzdělávací, technická a účelová zařízení jsou také součástí Generálního ředitelství HZS ČR. Jedná se konkrétně o dvě školní a výcviková zařízení HZS ČR ve Frýdku Místku a Brně, Institut ochrany obyvatelstva v Lázních Bohdaneč, Technická ústav požární ochrany v Praze, Opravárenský závod HZS Olomouc a Základna logistiky v Olomouci. [6]

Generální ředitelství HZS plní úkoly ministerstva na úseku požární ochrany uvedené v § 24 odst. 1 a § 25 odst. 1. zákona o požární ochraně. Například plní uvedené úkoly:

- schvaluje působnost organizace a rozvoje požární ochrany,
- vypracovává návrh rozpočtu HZS a návrh na poskytnutí dotací občanským sdružením,
- zabezpečuje poskytování finančních prostředků ze státního rozpočtu na investiční dotace na pořízení a obnovu požární techniky a staveb sloužících pro výkon služby jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí pro obce,
- spolu s Ministerstvem obrany organizuje požární ochranu pro období stavu ohrožení státu či válečného stavu a přípravu na činnost v tomto období,
- poskytuje účelové dotace pro jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí,
- řídí výkon státní správy,
- kontroluje plnění úkolů HZS krajů,
- zabezpečuje výzkum a vývoj,
- realizuje státní požární dozor je dotčeným orgánem státní správy na úseku požární ochrany,
- zaměřuje se na preventivně výchovné, propagační a ediční činnosti a podílí se na jejím zabezpečování. [18]

V čele generálního ředitelství stojí generální ředitel HZS ČR. Generální ředitelství je členěno na sekce a na oddělení kontroly a stížností. Sekce jsou dále podrobněji členěny na odbory, oddělení a pracoviště. V čele sekce je náměstek generálního ředitele, v čele odboru je ředitel odboru, s jedinou výjimkou odboru personálního a v čele oddělení je vedoucí oddělení. Generální ředitel řídí náměstky generálního ředitele, ombudsmana HZS ČR, tiskového mluvčího, velitele Hasičského útvaru ochrany Pražského hradu a vedoucího oddělení kontroly a stížností. [20] Podrobnější organizační struktura MV-GR HZS ČR je uvedena v příloze č. 4.

Hasičské záchranné sbory krajů

Hasičské záchranné sbory krajů jsou výkonnou složkou HZS ČR. Organizační struktura krajských HZS vychází ze struktury GŘ HZS a je přizpůsobena specifickým zvláštnostem krajů nebo hlavními městu Praze. Krajské HZS sídlí v krajských sídlech, ale kromě HZS Středočeského kraje, který sídlí v Kladně. Krajské HZS jsou organizační složka státu a účetními jednotkami, kdy příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva vnitra. Krajské HZS řídí také svoje vzdělávací, technická a účelová zařízení. [5]

Záchranný útvar

Je organizační složkou státu a účetní jednotkou. Součástí rozpočtové kapitoly ministerstva vnitra jsou jeho příjmy a výdaje. Záchranný útvar plní úkoly jednotky požární ochrany při řešení mimořádné události nebo krizové situace, také při obnově území zasaženého mimořádnou událostí nebo krizovou situací (rozhodne-li generální ředitelství). Plní úlohu vzdělávacího zařízení a provádí odbornou přípravu podle zákona o požární ochraně a výuku i výcvik k získání řidičského oprávnění pro potřeby složek integrovaného záchranné systému. Slouží ke zdokonalování odborné způsobilosti řidičů, kteří plní úkoly v oblasti integrovaného záchranné systému.

Škola

Škola je organizační složkou státu i účetní jednotkou a příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly ministerstva vnitra. V čele je ředitel školy. Škola umožňuje vzdělání v rámci požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranné systému a krizového řízení za podmínek stanovených školským zákonem a realizuje odbornou přípravu podle zákona o požární ochraně.

Generální ředitelství, hasičský záchranný sbor kraje a záchranný útvar mohou k plnění za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu zakládat a organizačně, materiálně a personálně připravovat odřady civilní obrany z jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo i jejich částí. Plní úkoly HZS jako součást organizace. [16]

2.2.2 Hospodaření HZS ČR

Veřejné finance a veřejný sektor

Veřejné finance tvoří finanční operace a vztahy, které se uskutečňují v rámci ekonomického systému mezi orgány a institucemi veřejné správy a ostatními subjekty. Mezi subjekty systému patří například domácnosti, firmy, neziskové organizace, instituce apod. Do subjektu systému patří i veřejná správa, kde pravomoci a odpovědnost správních orgánů a institucí, jsou vymezeny právními normami.

Základní funkce veřejných financí:

- Alokační – funkce rozhoduje o zabezpečení veřejných statků, efektivní rozdělení finančních prostředků a poměrů mezi kolektivními a privátními statky. Funkce je spjata s tržními selháními makroekonomického charakteru.
- Redistribuční – jedná se přerozdělování peněžních fondů, s hlavním cílem zmírnit nerovnost mezi ekonomickými subjekty. Funkce je spjata se sociálními cíli a výsledkem je solidarita. Přerozdělování je dosahováno nepřímo, progresivním zdaněním, nebo vyšším zdaněním určitého zboží, nebo popřípadě cenovými dotacemi.
- Stabilizační - funkce používá tvorby, rozdělení a užití peněžních fondů ke stabilizaci ekonomických veličin, především úrovně produktu, respektive jeho růstu a zaměstnanosti.

Veřejný sektor zabezpečuje veřejné statky pro obyvatelstvo na neziskovém principu. Sektor je financován hlavně z prostředků soustředěných v rozpočtové soustavě a zvláště ve veřejných rozpočtech. Veřejný sektor řídí veřejná správa, a také je rezortem veřejného sektoru. Rozhoduje se tzv. veřejnou volbou, pokud se jedná o produkci veřejných statků, objemu skladbě a kvalitě statků. Veřejný sektor podléhá veřejné kontrole kontrolních orgánů, a občanské kontrole. [1]

Veřejný sektor je taky součástí ekonomiky všech vyspělých zemí. Podíl veřejných výdajů a příjmů na HDP je v rozmezí od 20 % (například USA, Irsko, Jižní Korea), v rozmezí 30-40 % (například Rakousko, Velká Británie, Česká republika, Německo), v rozmezí přes 50 % (například Dánsko, Švédsko, Belgie, Francie). Objem mezi třetinou a polovinou HDP dané země je alokován prostřednictvím aktivit veřejného sektoru. [4]

Hospodaření HZS ČR

HZS ČR je organizační složkou státu. Organizační složka státu (dále jen OSS) přímo zabezpečuje nebo zodpovídá za produkci určitých statků, které nejsou předmětem standardního tržního mechanismu tvorby a vyrovnávání poptávky a nabídky. Jsou zřízeny na základě platných zákonných předpisů nebo orgánů státní správy. Hlavním zdrojem financí HZS ČR je státní rozpočet, a to jeho rozpočtová kapitola 314 Ministerstva vnitra. Příjmy jsou příjmy státního rozpočtu a výdaje jsou výdaje státního rozpočtu. OSS je povinna dbát, aby dosahovala příjmů na základě stanoveného rozpočtu a plnila úkoly nejhospodárnějším způsobem.

OSS sestavuje rozpočet příjmů a výdajů v členění dle rozpočtové skladby. Rozpočtové příjmy dosažené na základě svého hospodaření soustřeďuje na svém příjmovém účtu státního rozpočtu a uhrazuje rozpočtové výdaje ze svého výdajového účtu státního rozpočtu. Zůstatky uvedených účtů Česká národní banka upořádá k 31. prosinci tak, aby konečné zůstatky účtů bylo nulové.

Hospodaří také s mimorozpočtovými zdroji, kterými jsou prostředky z fondů, zisk získaný hospodářskou činností vykonávanou podle zvláštního zákona, peněžité dary a prostředky ze zahraničí podle vymezení na základě právního aktu, kterým byly poskytnuty a prostředky zvláštních účtů k financování obměn a záměn státních hmotných rezerv. Uvedené zdroje se používají prostřednictvím rozpočtu.

HZS ČR vytváří následující peněžní fondy:

- 1) rezervní fond,
- 2) fond kulturních a sociálních potřeb.

Zdroj rezervního fondu tvoří:

- prostředky poskytnuté z fondu zábrany škod na základě zvláštního zákona,
- příjmy z prodeje majetku nabyté darem nebo děděním,
- odvody neoprávněně použitých nebo zadržovaných peněžních prostředků (§ 44 odst. 2 písm. a), b), g), h)) a penále za prodlení,
- peněžní dary a finanční prostředky poskytnuté ze zahraničí.

Prostředky rezervního fondu používá organizační složka státu následovně:

- prostředky poskytnuté z fondu zábrany škod používá na úhradu podle stanoveného zákona upravujícím pojištění odpovědnosti z provozu vozidla,
- příjmy z prodeje majetku nabyté darem nebo děděním se používají na výdaje na reprodukci majetku,
- odvody neoprávněně použitých nebo zadržovaných finančních prostředků se používají na dotace a návratné finanční výpomoci na původní účely,
- peněžní dary a prostředky poskytnuté ze zahraničí pokud mají určitý účel, tak se používají na daný účel a bez účelu se používají na rozpočtem nezajištěné provozní potřeby a na výdaje, které v mimořádných případech povolí vláda.

Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen především přidělem z rozpočtu organizační složky státu z ročního objemu nákladu zúčtovaných na platy a náhrady platů. Eventuelně taky na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť a na stipendia interním vědeckým aspirantům a zaměstnancům na studijních pobytech. Fond je naplňován zálohově z roční plánované výše na základě schváleného rozpočtu. Je tvořen z důvodů zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je stanoven zaměstnancům v pracovním poměru k zaměstnavateli, státní zaměstnancům podle zákona o státní službě, příslušníkům ve služebním poměru, soudcům, žákům středních odborných učilišť a učilišť a dalším fyzickým a právnickým osobám. [17]

HZS ČR nemohou využívat úvěrové prostředky, přijímat nebo poskytovat půjčky, přijímat úvěry a výjimky stanovuje pouze zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů. Poskytovat svým dodavatelům mohou zálohy v návaznosti na věcná plnění nejvýše však na jedno čtvrtletí. Zálohy se zúčtovávají v rozpočtu v souladu s pokladním plněním kromě záloh na spotřebu elektřiny, plynu, tepla, vody atd. Poskytování darů z FKSP určuje vyhláška o FKSP. Hospodaření podléhá finanční kontrole ze strany zřizovatele i auditu a kontrole z Nejvyššího kontrolního úřadu. [3]

V roce 2013 schválil Parlament ČR novelu zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, který byl účinný 1. ledna 2014. Z důvodu tohoto zákona zavedl fond zábrany škod, z jehož prostředků se budou hradit následující náklady:

- spojené s pořízením techniky a materiálu IZS, které poskytují pomoc na vyžádání v oblasti zábrany a prevence škod z provozu vozidel,
- na opravu technologií a provoz operačních a informačních středisek HZS ve spojitosti s poskytováním nezbytné pomoci motoristů,
- na uskutečnění projektů v oblasti bezpečnosti silničního provozu schválených vládou,
- týkající se programů prevence v oblasti škod z provozu vozidel.

Základním zdrojem prostředků fondu zábrany škod jsou příspěvky pojišťoven resp. Členů České kanceláře pojistitelů, a to ve výši 3 % přijatého ročního pojistného na pojištění odpovědnosti z provozu vozidla neboli povinného ručení. Se zavedením tzv. hasičské daně došlo také ke změně zákona o HZS. HZS má novou zákonnou možnost uplatňovat nárok na náhradu nákladů vzniklých při zásahu u dopravní nehody na pojišťovně, která pojistila viníka nehody nebo na České kanceláři pojistitelů, pokud se jedná o situace, kdy pojistné plnění nelze vyplatit, z důvodu jezdí-li viník nehody bez povinného ručení, eventuálně pak na Ministerstvu financí (z důvodů, které zakládají výjimku z povinnosti sjednání povinného ručení podle zákona č. 168/199 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla). HZS se zde hradí paušální náhrada 5 600 Kč za každou započatou hodinu zásahu hasičů a při průměrných dvou započatých hodinách zásahu při každé dopravní nehodě tak roční příspěvek okolo 200 mil. Kč. [2]

2.3 Jednotky požární ochrany

Jednotka požární ochrany je organizovaný systém, který je tvořen odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (například výbava automobilů, agregáty a další). [9]

Základní zákon upravující jednotky požární ochrany je zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Systém jednotek požární ochrany (dále jen JPO) je vytvořen jako represivní i preventivní nástroj proti požárům, živelním pohromám a také jiným mimořádným událostem. JPO mají za úkol provést likvidaci požáru, ale nemají za úkol učinit veškerá opatření vedoucí k likvidaci pohrom nebo jiných mimořádných událostí. Mají za úkol učinit pouze opatření nutná k odstranění bezprostřední hrozby ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí.

Dle zřizovatele JPO a vztahu osob vykonávajících činnost v těchto jednotkách ke zřizovateli JPO se jednotky dělí následně:

- a) Jednotky hasičského záchranného sboru kraje, které jsou součástí hasičských záchranných sborů krajů a zřizovatel je stát. Činnosti, které vykonávají příslušníci hasičského záchranného sboru kraje jako své povolání ve služebním poměru.
- b) Jednotky sborů dobrovolných hasičů obce, které obce, respektive město zřizuje. Činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek sborů dobrovolných hasičů obce na základě dobrovolnosti nebo někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci či hasičskému záchrannému sboru kraje.
- c) Jednotky hasičského záchranného sboru podniku, které jsou zřizované právnickými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami a provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím. Činnost

vykonávají zaměstnanci právnických osob nebo podnikajících fyzických osob jako své povolání v pracovním poměru.

- d) Jednotky sborů dobrovolných hasičů podniku, které jsou zřizované právnickými osobami nebo podnikajícími i fyzickými osobami a provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím. Činnost vykonávají zaměstnanci právnických osob nebo podnikajících fyzických osob na základě dobrovolnosti. [5]

Výkon služby probíhá v organizačním řízení nebo operačním řízení. Organizační řízení je činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k realizování úkolů JPO. Tím se rozumí činnost související s udržováním a zvyšováním odborní a fyzické způsobilosti hasičů, údržbou požární techniky a dalších. Operační řízení je činnost od přijetí zprávy o vzniku požáru nebo jiné mimořádné události až po návrat prostředků a sil na místo stálé dislokace. Zahrnuje činnosti jako výjezd JPO, jízda na místo zásahu, provádění záchranných prací, likvidačních prací a dalších činností. [9]

Operační hodnota jednotek požární ochrany

Každý druh JPO má pro účely operačního řízení určitou hodnotu, která vypovídá o schopnosti zahájit a provádět plnění úkolů v operačním zařízení na místě zásahu. Operační hodnotu JPO tvoří:

- doba výjezdu JPO z místa své trvalé dislokace po vyhlášení poplachu,
- územní působnost JPO (doba jízdy). [5]

Pro účely plošného pokrytí se JPO podle přílohy k zákonu č. 133/1985 Sb., rozdělují na jednotky:

1) s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele

- JPO I jednotka HSZ s územní působností obvykle do 20 minut jízdy z místa dislokace,

- JPO II jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako své hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností obvykle do 10 minut jízdy z místa dislokace,
- JPO III jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, vykonávající službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností obvykle do 10 minut jízdy z místa dislokace.

2) s místní působností zasahující na území svého zřizovatele

- JPO IV jednotka hasičského záchranného sboru podniku,
- JPO V jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, vykonávající službu v jednotce požární ochrany dobrovolně,
- JPO VI jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.

Na základě dohody se zřizovatelem mohou být uvedené jednotky využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod. [18]

Tabulka č. 2.1 – Základní tabulka plošného pokrytí JPO

Stupeň nebezpečí území obce		Počet JPO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

Zdroj: VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Vlastní zpracování

2.4 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) je zcela nový pojem, který byl v roce 2001 zaveden spolu se vznikem zákona o integrovaném záchranném systému. Před rokem 2001 nebyl tento pojem legislativně ukotven, a proto nebyl ani používán. IZS lze chápat jako koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. IZS se používá v přípravě na mimořádné události, ale také pokud je potřeba provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma a více složkami IZS. IZS se tedy podílí na přípravě mimořádné události, záchrane a likvidaci včetně dalších úkolů ochrany obyvatelstva (jedná se například o varování, evakuace, ukrytí nebo nouzové přežití) a tím z důvodu hlediska jeho působnosti překrývá celý rozsah ochrany obyvatelstva v užším smyslu.

V současnosti je IZS právně vymezený, otevřený systém koordinace a spolupráce. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů v platném znění stanoví nové základní pojmy, a také složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost. Zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů samosprávy, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení krizových stavů. [5]

Pevné struktury IZS jsou sestavovány hlavně stávajícími institucionálními částmi jeho základních složek, přičemž hlavní paterí je Hasičský záchranný sbor České republiky.

Základní složky IZS:

- hasičský záchranný sbor České republiky,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- policie České republiky.

Základní složky IZS jsou schopny a povinny na základě zvláštních předpisů neboli zákonů rychle a nepřetržitě zasahovat na celém území státu.

Ostatní složky IZS:

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím. [19]

Ostatní složky IZS jsou přivolány k záchranným a likvidačním pracím podle druhu mimořádné události, a to na základě jejich oprávnění, které je dáno právními předpisy. Ostatní složky IZS poskytují pomoc na vyžádání při záchranných nebo likvidačních pracích a poskytování plánované pomoci na vyžádání se zahrnuje do poplachového plánu IZS. Ostatní složky IZS se v krizových stavech stávají poskytovateli akutní lůžkové péče, pokud je zřízen urgentní příjem. [5]

Základní i ostatní složky IZS jsou povinny se při zásahu řídit příkazy velitele zásahu, případně pokyny starosty obce s rozšířenou působností, hejtmana kraje, v Praze primátora hlavního města Prahy nebo Ministerstva vnitra, jestliže provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací. V krizových stavech se složky IZS řídí pokyny Ministerstva vnitra a při stavu nebezpečí se řídí na území příslušného kraje pokyny toho, kdo vyhlásil stav nebezpečí podle zvláštního právního předpisu. [19]

3 ANALÝZA HOSPODAŘENÍ A ČINNOSTI HZS MSK

Kapitola je nejdříve zaměřena na charakteristiku Moravskoslezského kraje a Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. Dále je pak kapitola zaměřena na analýzu hospodaření a činnosti HZS Moravskoslezského kraje v letech 2012-2016.

3.1 Moravskoslezský kraj

Moravskoslezský kraj je region, který je geograficky velmi rozmanitý. Ze západu je sevřen Hrubým Jeseníkem s nejvyšším vrcholem kraje a celé Moravy horou Praděd (1 491 m n. m.). Hornatina pozvolna přechází do Nízkého Jeseníku, náhorní plošiny s pozvolnějším terénem a Oderských vrchů. Střední část kraje je hustě osídlená nížinatým terénem Opavské nížiny, Ostravské pánve a Moravské brány. Krajina na jihovýchod je charakteristická horským charakterem a kulminujícími hřbety Beskyd – u slovenské hranice Moravskoslezských s nejvyšším vrcholem Lysou horou (1 323 m n. m.) a Slezských Beskyd na hranici s Polskou republikou.

Moravskoslezský kraj se nachází na severovýchodě České republiky a tvoří jednu z nejvíce okrajových částí. V rámci krajského uspořádání ČR je ohraničen Olomouckým krajem a na jihu se letmo dotýká kraje Zlínského. Příhraniční charakter kraje poskytuje možnost velmi dobré spolupráce ve výrobní sféře, rozvoji infrastruktury, v kulturně-vzdělávací činnosti, v ochraně životního prostředí a hlavně v oblasti turistického ruchu. V současnosti na území kraje působí 4 euroregiony – Beskydy, Praděd, Silesia a Těšínské Slezsko.

Moravskoslezský kraj je vymezen 6 okresy – Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava-město. Rozdělen je na 22 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, kde spadá celkem 300 obcí, z toho 42 měst. Kraj rozlohou 5 430 km² zaujímá 6,9 % území celé České republiky a obsazuje tak 6 místo mezi všemi kraji. Více než polovinu území kraje zaujímá zemědělská půda a na více než 35 % se rozprostírají lesní pozemky. Vyskytují se zde bohaté zásoby nerostných surovin – především rozhodující domácí zásoby černého uhlí, dále ložiska zemního

plynu a dalších surovin například vápenec, žula, mramor, písky, cihlářské jíly, sádrovec.

Moravskoslezský kraj je počtem 1 205 886 (stav k 31. 12. 2017) obyvatel třetí nejlidnatější v ČR a se svými 300 obcemi patří k regionům s nejmenším počtem sídel. Tomu odpovídá i hustota zalidnění 223 obyvatel na km², přičemž údaj pro celou Českou republiku je 134 obyvatel na km². Rozloha katastru obce je průměrně 18,1 km², což je druhá největší v republice. V obcích do 499 obyvatel bydlí necelé 2 % obyvatel, v obcích od 500 do 4 999 obyvatel okolo 25 % obyvatel a v obcích od 5 000 do 19 999 obyvatel žije 14 % občanů. Nadpoloviční většina občanů kraje (téměř 60 %) žije ve městech nad 20 000 obyvatel, což je v rámci ČR výjimečné. V krajské metropoli Ostravě žije přes 291 000 obyvatel a dalšími velkými městy s počtem obyvatel nad 50 000 jsou Havířov, Opava, Frýdek-Místek a Karviná. [10]

3.3.1 HZS Moravskoslezského kraje

Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje je organizační složkou státu, správním orgánem na úseku požární ochrany a účetní jednotkou. Postavení, práva a povinnosti hasičského záchranného sboru kraje, správních orgánů, orgánů územní samosprávy, potažmo i právnických osob, podnikajících fyzických osob a fyzických osob na úseku požární ochrany jsou pak upraveny následujícími právními předpisy:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru),
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zaměstnanci HZS MSK

Tabulka č. 3.1 - Zaměstnanci HZS MSK 2012–2016

Zaměstnanci HZS MSK	Sledované období				
	2012	2013	2014	2015	2016
Celkem zaměstnanci	971	967	986	988	998
z toho počet příslušníků ve služebním poměru	924	922	938	940	949
z toho počet zaměstnanců v pracovním poměru	47	45	48	48	49
Celkem ženy	90	90	92	95	100
Celkem muži	881	877	894	893	898

Zdroj: Zpráva o stavu PO 2016, vlastní zpracování

V roce 2016 byl nejvyšší počet zaměstnanců ve sledovaném období a celkem se jednalo o 998 zaměstnanců. V uvedené tabulce je zaznačeno, že největší zastoupení mají příslušníci ve služebním poměru podle zákona č. 361/ 2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. V HZS MSK je velké zastoupení mužů, ale je vidět pomalu rostoucího zaměstnávání i u žen. Oproti roku 2015 došlo k meziročnímu nárůstu žen o 5 %. Průměrný plat příslušníku v roce 2016 byl ve výši 36 783 Kč a průměrný plat zaměstnanců byl 28 436 Kč.

Organizační struktura HZS MSK

Organizační struktura HZS MSK je dána Organizačním řádem, který je zveřejněn ve Sbírce interních aktů řízení ředitele Hasičského záchranného sboru MSK pod č. 28/2013. Krajské ředitelství HZS MSK se vnitřně člení na úseky, kancelář krajského ředitele, pracoviště interního auditu, pracoviště kontroly, a také pracoviště pro evropské fondy a zahraniční spolupráce. Dále se úseky a kancelář krajského ředitele člení na oddělení, případně na pracoviště. V čele úseku stojí náměstek krajského ředitele a v čele kanceláře krajského ředitele stojí ředitelka kanceláře. Územní odbory HZS MSK jsou vytvořeny pro zabezpečení výkonu státní správy na úseku požární ochrany, integrovaného záchranného systému, ochrany obyvatelstva a také k plnění stanovených úkolů na úseku krizového řízení. V čele stojí ředitel územního odboru a místní působnost je daná na základě území příslušného okresu, ve kterém územní odbor sídlí. Jednotky HZS jsou rozmístovány

na stanicích. V čele hasičské stanice stojí velitel s velitelskou pravomocí při řízení zásahu JPO.

Územní odbory a stanice územních odborů tvoří:

1) Územní odbor Bruntál:	Hasičská stanice – Bruntál
Hasičská stanice – Krnov
Hasičská stanice – Rýmařov
2) Územní odbor Frýdek-Místek:	Hasičská stanice – Frýdek-Místek
Hasičská stanice – Třinec
Hasičská stanice – Nošovice
3) Územní odbor Karviná:	Hasičská stanice – Karviná
Hasičská stanice – Havířov
Hasičská stanice – Český Těšín
Hasičská stanice – Orlová
Hasičská stanice – Bohumín
4) Územní odbor Nový Jičín:	Hasičská stanice – Nový Jičín
Hasičská stanice – Bílovec
5) Územní odbor Opava:	Hasičská stanice – Opava
Hasičská stanice – Vítkov
Hasičská stanice – Hlučín
6) Územní odbor Ostrava:	Hasičská stanice – Ostrava-Zábřeh
Hasičská stanice – Ostrava-Fifejdy
Hasičská stanice – Ostrava-Poruba
Hasičská stanice – Ostrava-Jih
Hasičská stanice – Ostrava-Slezská Ostrava
Hasičská stanice – Ostrava-Přívoz

3.2 Hospodaření HZS Moravskoslezského kraje 2012-2016

Tato podkapitola je zaměřena na analýzu hospodaření ve sledovaném období. Analýza hospodaření je provedena pro každý sledovaný rok samostatně. Informace byly použity ze zpráv o stavu požární ochrany v Moravskoslezském kraji v jednotlivých letech a informačního portálu Ministerstva financí MONITOR.

3.2.1 Hospodaření HZS MSK v roce 2012

V roce 2012 činil schválený rozpočet příjmů 110 536 000 Kč a po změnách byl zvýšen o 9 624 000 Kč. Schválený rozpočet výdajů činil 573 173 000 Kč a po změnách byl zvýšen o 73 167 000 Kč. Skutečné příjmy byly ve výši 197 440 113 Kč a skutečné výdaje v částce 695 781 215 Kč.

Tabulka č. 3.2 - Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2012

v Kč	Rozpočet HZS MSK		Skutečnost
	Schválený	Upravený	
PŘÍJMY CELKEM	110 536 000	120 160 000	197 440 113
Daňové příjmy	107 290 000	110 590 000	109 974 360
Kapitálové příjmy	0	0	40 002 305
Nedaňové příjmy	1 570 000	9 570 000	46 220 712
Přijaté transfery	1 676 000	0	1 242 736
VÝDAJE CELKEM	573 173 000	646 340 000	695 781 215
Běžné výdaje	565 551 000	599 060 000	639 808 777
Kapitálové výdaje	7 622 000	47 280 000	55 972 438

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Příjmy

Příjmy HZS MSK byly tvořeny zejména přijatými prostředky z pojistného na nemocenské pojištění, na důchodové pojištění a příspěvku na politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele a od zaměstnanců. Upravený rozpočet na uvedené daňové příjmy byl oproti schválenému rozpočtu zvýšen o 3 300 000 Kč z důvodu navýšení mzdových prostředků příslušníků HZS MSK. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění

nebyly naplněny, protože vyplacené mzdové prostředky neodpovídaly procentní výměře povinného odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.

Nedaňové příjmy byly v roce 2012 nejen splněny, ale také překročeny, a to zejména díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob. Dary, dotace a finanční příspěvky určené na posílení ostatní provozních výdajů činily 28 811 831,31 Kč. Příjmy od těchto subjektů byly určené pro použití v oblasti programového financování, a to na pořízení dlouhodobého majetku, představovaly 39 947 706 Kč. Příjmy byly použity cestou mimorozpočtových zdrojů. Částka skutečných nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů představovaly mimo jiné i příjmy z vlastní činnosti, které činily 14 533 091,21 Kč, příjmy z prodeje hmotného dlouhodobého majetku ve výši 54 599 Kč. Příjmem státní rozpočtu za HZS MSK byly finanční prostředky přijaté jako pokuty inkasované za porušení předpisů ve výši 1 241 600 Kč. Větší objem příjmů představovaly také přijaté pojistné náhrady ve výši 976 040 Kč, vratky přeplatků záloh vztahujících se k minulým rozpočtovým rokům, penále z prodlení a prostředky od sběrných surovin za prodej neupotřebitelného majetku.

Výdaje

Tabulka č. 3.3 - Závazné ukazatele výdajů za rok 2012

v Kč	Rozpočet HZS MSK		Skutečnost
	Schválený	Upravený	
Celkem výdaje	573 173 000	646 340 000	695 781 215
Běžné výdaje	565 551 000	599 060 000	639 808 777
- Neinvestiční nákupy a výdaje	64 513 000	87 126 300	127 529 306
- Platy a ostatní výdaje	367 861 000	376 624 000	379 079 647
- Povinné pojistné	124 495 000	128 310 000	126 276 310
- FKSP	3 547 000	3 652 000	3 652 000
- Platby daní, poplatků a sankcí	5 000	29 800	29 000
- Ostatní sociální dávky	5 040 000	3 230 000	3 154 638
- Náhrady mezd v době nemoci	90 000	87 900	87 876
Kapitálové výdaje	7 622 000	47 280 000	55 972 438
- Investiční nákupy a výdaje	7 622 000	47 280 000	55 972 438
- Ostatní kapitálové výdaje	0	0	0

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje

Pro HZS MSK byl zaregistrován program 114 071 Programy spolufinancované z rozpočtu EU – IOP a OP LZZ. V rámci tohoto programu bylo zapláceno z investičních prostředků 4 519 620 Kč a z mimorozpočtových zdrojů 1 039 980 Kč z toho z nároků z nespotřebovaných výdajů 797 580 Kč. Celkové výdaje na financování programů reprodukce majetku byly v částce 51 850 438 Kč, z toho investiční výdaje činily 51 452 818 Kč, z toho z mimorozpočtových zdrojů byly kryty výdaje v částce 44 665 523 Kč, z toho zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů byly ve výši 3 773 496 Kč. Celkový výdaje na financování neinvestičních výdajů vázaných k investičnímu programu byly v částce 397 620 Kč.

Běžné výdaje

Upravený rozpočet na běžné výdaje byl oproti stanovenému rozpočtu zvýšen o 33 509 000 Kč a skutečně byl v celkové výši 639 808 777 Kč. Největší položkou běžných výdajů byly platy a související výdaje, které dosahovaly 379 079 647 Kč. Platy zaměstnanců v pracovním poměru činily 14 071 000 Kč a platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru 351 155 000 Kč. Ostatní osobní výdaje byly ve výši 11 521 497 Kč, odstupné činilo 249 150 Kč a ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazené byly ve výši 2 083 000 Kč. Povinné pojistné činilo 126 276 310 Kč. Neinvestiční nákupu a související výdaje byly zvýšeny o 22 613 300 Kč oproti schválenému rozpočtu a ve skutečnosti představoval 127 529 306 Kč. Neinvestiční nákupy a související výdaje byly určeny například na částečnou obměnu zásahové obuvi, nákup nafty, nákup pneumatik, nákup vozidlových antén a dalších. Na zajištění běžného provozu hasičských stanic, opravu a údržbu techniky finanční prostředky chyběly.

V souvislosti s celkovou výší rozepsaného rozpočtu a v porovnání s neustále rostoucími cenami energií i ostatních vstupů, scházely na pokrytí všech plánovaných výdajů finanční prostředky. Z tohoto důvodu došlo v souladu s § 45 odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtový pravidla), ve znění pozdějších předpisů, k zapojení finančních prostředků získaných z mimorozpočtových zdrojů. Jednalo se o prostředky z příjmů

z vlastní činnosti organizace ve výši 14 487 026,85 Kč, finanční prostředky získané formou darů a příspěvků od cizích subjektů činily 68 759 537 Kč, přijaté pojistné náhrady v částce 896 743 Kč a FKSP ve výši 1 186 721 Kč.

3.2.2 Hospodaření HZS MSK v roce 2013

V roce 2013 činil schválený rozpočet příjmů 137 881 000 Kč a po změnách byl zvýšen o 70 193 646 Kč. Schválený rozpočet výdajů činil 594 989 000 Kč a po změnách byl zvýšen o 92 655 537 Kč. Skutečné příjmy činily 227 939 481 a skutečné výdaje 762 675 946 Kč.

Tabulka 3.4 - Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2013

v Kč	Rozpočet HZS MSK		Skutečnost
	Schválený	Upravený	
PŘÍJMY CELKEM	137 881 000	208 074 646	227 939 481
Daňové příjmy	107 322 000	110 349 730	110 363 617
Kapitálové příjmy	0	12 000 000	50 731 703
Nedaňové příjmy	1 570 000	6 570 000	41 944 701
Přijaté transfery	28 989 000	79 154 916	24 899 460
VÝDAJE CELKEM	594 989 000	687 644 537	762 675 946
Běžné výdaje	560 894 000	579 296 618	615 744 521
Kapitálové výdaje	34 095 000	108 347 919	146 931 425

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Příjmy

Příjmy stejně jako v předchozím roce byly tvořeny především přijatými prostředky z pojistného na nemocenské pojištění, na důchodové pojištění a příspěvku na politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele a od zaměstnanců. Upravený rozpočet na uvedené daňové příjmy byl oproti stanovenému rozpočtu zvýšen o 3 027 730 Kč v důsledku navýšení mzdových prostředků příslušníků HZS MSK. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění byly naplněny, ale také překročeny v souvislosti s celkovým čerpáním mezd a snižováním odvodu pojistného o vyplacené dávky a na základě předpokládaného odhadu čerpání finančních

prostředků na platy příslušníků a jejich zaúčtování ve IV. čtvrtletí 2013 o částku 13 887 Kč.

Stanovené nedaňové příjmy byly splněny, ale také vysoce překročeny, a to zejména díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob. Dary, dotace a finanční příspěvky stanovené na posílení ostatních provozních výdajů byly ve výši 74 536 812,74 Kč. Příjmy od těchto subjektů stanovené pro použití v oblasti programového financování, a to na pořízení dlouhodobého majetku, představovaly celkovou částku 50 731 702,59 Kč a byly použity z mimorozpočtových zdrojů.

Částka skutečných nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů tvořily také mimo jiné i příjmy z vlastní činnosti, které činily 16 045 729,96 Kč. Příjmem státního rozpočtu za HZS MSK byly finanční prostředky přijaté jako pokuty inkasované za porušení předpisů na úseku PO ve výši 886 704,46 Kč. Větší objem příjmů tvoří mimo jiné i přijaté pojistné náhrady ve výši 436 405 Kč, vratky přeplatků záloh vztahujících se k minulým rozpočtovým rokům, smluvní pokuty či úroky z prodlení a prostředky od sběrných surovin za prodej neupotřebitelného majetku.

Přijaté transfery představovaly převody z fondu kulturních a sociálních potřeb v celkové výši 1 219 277 Kč, převody z účtu cizích prostředků za nevyčerpané mzdové prostředky v částce 60 167 Kč a převod z Ministerstva financí a Ministerstva životního prostředí na projekty spolufinancované z Evropské unie v celkové částce 23 620 015,91 Kč.

Výdaje

Tabulka 3.5 - Závazné ukazatele výdajů za rok 2013

v Kč	Rozpočet HZS MSK		Skutečnost
	Schválený	Upravený	
Celkem výdaje	594 989 000	687 644 537	762 675 946
Běžné výdaje	560 894 000	579 296 618	615 744 521
- Neinvestiční nákupy a výdaje	64 451 000	70 350 886	106 274 288
- Platby a ostatní výdaje	362 515 000	373 336 877	377 373 928
- Povinné pojistné	122 398 000	124 627 310	125 612 469
- FKSP	3 535 000	3 638 950	3 661 425
- Platby daní, poplatků a sankcí	5 000	21 910	21 910
- Ostatní sociální dávky	7 900 000	7 261 000	2 740 816
- Náhrady mezd v době nemoci	90 000	59 685	59 685
Kapitálové výdaje	34 095 000	108 347 919	146 931 425
- Investiční nákupy a výdaje	34 095 000	108 325 918	146 931 425
- Ostatní kapitálové výdaje	0	22 001	0

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje

Pro HZS MSK byl realizován program 114 071 Programy spolufinancované z rozpočtu EU – IOP a OP LZZ. Celkové výdaje na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU činily 65 835 404 Kč, z toho celkové investiční výdaje 65 649 330 Kč, z toho z mimorozpočtových zdrojů byly kryty výdaje v částce 461 192 Kč, z toho zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů bylo 22 442 689 Kč. Celkové výdaje na financování neinvestičních výdajů vázaných k investičnímu programu činily 186 074 Kč. Celkové výdaje na financování programů reprodukce majetku činily 81 294 195 Kč, z toho celkové investiční výdaje 81 282 095 Kč, z toho z mimorozpočtových zdrojů byly kryty výdaje v částce 51 489 788 Kč, z toho zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů ve výši 20 437 806 Kč. Celkové výdaje na financování neinvestičních výdajů vázaných k investičnímu programu činily 12 100 Kč.

Běžné výdaje

Upravený rozpočet na běžné výdaje byl oproti stanovenému rozpočtu zvýšen o 18 402 618 Kč a skutečně byl v celkové výši 615 744 521 Kč. Největší položkou běžných výdajů byly platy a související výdaje, které dosahovaly 377 373 928 Kč. Platy zaměstnanců v pracovním poměru byly ve výši 13 676 400 Kč a platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru 352 234 945 Kč. Ostatní osobní výdaje byly ve výši 7 864 206 Kč a ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazené v částce 3 598 377 Kč. Povinné pojistné představovalo částku ve výši 125 612 469 Kč. Neinvestiční nákupy a související výdaje byly zvýšeny o 5 899 886 oproti schválenému rozpočtu a ve skutečnosti byly ve výši 106 274 288 Kč. Neinvestiční nákupy a související výdaje byly určeny například na úhrady nákladů spojených s SW maintenance GINIS, úhrady energií objektů HZS MSK, úhrady výdajů spojených s nákupem drobného dlouhodobého hmotného majetku, nákupy pohonných hmot, nájemné apod. Na zajištění běžného provozu hasičských stanic, opravu a údržbu techniky finanční prostředky chyběly, protože výše finančních prostředků byla nižší než v minulých letech.

V souvislosti s celkovou výší rozepsaného rozpočtu a v porovnání s rostoucími cenami jednotlivých druhů energií i ostatních vstupů, chyběly na pokrytí všech plánovaných výdajů finanční prostředky. V důsledku toho došlo v souladu s § 45 odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, k zapojení finančních prostředků získaných z mimorozpočtových zdrojů. Týkalo se to prostředků z příjmů z vlastní činnosti organizace ve výši 13 929 134,07 Kč, finančních prostředků formou dotací a příspěvku od cizích subjektů ve výši 75 482 173,94 Kč, pojistného plnění ve výši 436 405 Kč a FKSP v částce 1 219 277 Kč.

3.2.3 Hospodaření HZS MSK v roce 2014

V roce 2014 činil schválený rozpočet příjmů 114 393 865 Kč a po změnách byl zvýšen o 80 339 906 Kč. Schválený rozpočet výdajů činil 611 504 138 Kč a po změnách byl zvýšen o 48 832 159 Kč. Skutečné příjmy činily 294 442 883 a skutečné výdaje 788 951 261 Kč.

Tabulka č. 3.6 - Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2014

v Kč	Rozpočet HZS MSK		
	Schválený	Upravený	Skutečnost
PŘÍJMY CELKEM	114 393 865	194 733 771	294 442 883
Daňové příjmy	112 823 865	117 078 795	116 296 818
Kapitálové příjmy	0	0	18 996 581
Nedaňové příjmy	1 570 000	76 920 219	30 760 049
Přijaté transfery	0	734 757	128 389 435
VÝDAJE CELKEM	611 504 138	660 336 297	788 951 261
Běžné výdaje	589 884 138	633 116 297	686 740 550
Kapitálové výdaje	21 620 000	27 220 000	102 210 711

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Příjmy

Daňové příjmy stejně jako v předchozím roku byly tvořeny zejména přijatými prostředky z pojistného na důchodové pojištění, nemocenské pojištění a příspěvku na politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele a od zaměstnanců ve služebním poměru. Upravený rozpočet na daňové příjmy byl zvýšen o 4 254 930 Kč oproti stanovenému rozpočtu. Hlavní důvod bylo navýšení mzdových prostředků příslušníků HZS MSK. Příjmy z povinného pojistného byly naplněny i překročeny za pojistné na důchodové pojištění od zaměstnavatelů a za příspěvky na státní politiku zaměstnanosti od zaměstnavatelů a nesplněny za pojistné na důchodové pojištění od zaměstnanců a za pojistné na nemocenské pojištění od zaměstnavatelů. Rozdíl je z důvodu časové nesouladu, kdy odvody pojistného za měsíc prosinec jsou prováděny až v následujícím kalendářním roce v měsíci lednu.

Pro nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery byl upravený rozpočet zvýšen o 76 084 976 Kč oproti schválenému rozpočtu. Uvedené stanovené

příjmy byly v daném roce nejen splněny, ale také vysoce překročeny, a to díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob. Dary a finanční příspěvky od právnických osob stanovené na posílení ostatních provozních výdajů činily 4 126 520,46 Kč. Částka skutečných nedaňových příjmů tvořily mimo jiné příjmy z vlastní činnosti, které činily 22 962 670,82 Kč. Příjmem státního rozpočtu za HZS MSK byly také finanční prostředky přijaté jako pokuty inkasované za porušení předpisů v celkové výši 825 983,07 Kč. Velký objem příjmů představovaly i přijaté pojistné náhrady za 1 626 097 Kč, náhrady od fyzických osob za způsobené škody a příjmy náhrad správního řízení za 602 370,76 Kč a přijaté smluvní pokuty či úroky z prodlení ve výši 257 602 Kč.

Kapitálové příjmy tvořily dary a finanční příspěvky od právnických osob na pořízení dlouhodobého majetku v částce 18 936 081,40 Kč a prodejem movitého majetku, a to 2 automobilů Škoda Fabia ve výši 60 500 Kč.

Přijaté transfery dosáhly výše 128 389 434,98 Kč. Jednalo se o finanční prostředky z Ministerstva financí za projekty spolufinancované z EU za část NIV vázaných k investičním programům ve výši 13 666,89 Kč a finanční prostředky z Ministerstva financí za projekty spolufinancované z EU za část investičních prostředků ve výši 59 944 776,59 Kč. Pak šlo o dotace a finanční příspěvky od obcí a krajů pro investiční účely požární ochrany v částce 29 715 797 Kč a pro investiční účely požární ochrany v částce 37 487 431 Kč. Na výši transferů se podílel i převod prostředků z fondu kulturních a sociálních potřeb na pořízení dlouhodobého majetku v částce 1 193 188 Kč a převod účtu cizích prostředků za nedočerpané mzdové výdaje ve výši 34 575,50 Kč.

Výdaje

Tabulka č. 3.7 - Závazné ukazatele výdajů za rok 2014

v Kč	Rozpočet HZS MSK		Skutečnost
	Schválený	Upravený	
Celkem výdaje	611 504 138	660 336 297	788 951 261
Běžné výdaje	589 884 138	633 116 297	686 740 550
- Neinvestiční nákupy a výdaje	73 168 188	89 517 822	140 921 329
- Platby a ostatní výdaje	380 558 000	401 513 473	403 696 198
- Povinné pojistné	128 532 580	134 305 379	134 893 006
- FKSP	3 715 370	3 925 337	3 928 005
- Platby daní, poplatků a sankcí	20 000	3 000	3 000
- Ostatní sociální dávky	3 800 000	3 800 000	3 247 726
- Náhrady mezd v době nemoci	90 000	51 286	51 286
Kapitálové výdaje	21 620 000	27 220 000	102 210 711
- Investiční nákupy a výdaje	21 620 000	27 184 417	102 210 711
- Ostatní kapitálové výdaje	0	35 583	0

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje

Pro HZS MSK byl realizován program 114 071 Programy spolufinancované z rozpočtu EU – IOP a OP LZZ. Výdaje na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU činily celkovou výši 14 802 400 Kč, z toho celkové investiční výdaje byly ve výši 14 590 940 Kč, z toho zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů byly ve výši 14 590 940 Kč. Výdaje na financování neinvestičních výdajů vázaných k investičnímu programu činily 211 460 Kč. Celkové výdaje na financování programů reprodukce majetku činily 88 060 105 Kč, z toho celkové investiční výdaje ve výši 87 619 771 Kč, z toho mimorozpočtových zdrojů byly kryty výdaje v částce 57 616 700 Kč, z toho zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů ve výši 37 495 230 Kč. Výdaje na financování neinvestičních výdajů vázaných k investičnímu programu činily 440 334 Kč.

Běžné výdaje

Upravený rozpočet běžných výdajů byl oproti stanovenému rozpočtu zvýšen o 43 232 159 Kč a skutečně byl ve výši 686 740 550 Kč. Největší položkou běžných

výdajů byly platy a související výdaje, které dosahovaly výše 403 696 198 Kč. Platy zaměstnanců v pracovním poměru činily 14 639 150 Kč a platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru 378 110 063 Kč. Ostatní osobní výdaje byly ve výši 8 002 031 Kč, ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazenou ve výši 2 853 500 Kč, odstupné činilo 65 194 Kč a odměny za užití duševního vlastnictví bylo v částce 26 260 Kč. Povinné pojistné představovalo skutečnou částku ve výši 134 893 006 Kč. Upravený rozpočet na neinvestiční nákupy a související výdaje byl zvýšen o 16 349 634 Kč oproti schválenému rozpočtu. Neinvestiční nákupy a související výdaje ve skutečnosti činily 140 921 329 Kč.

V souvislosti s celkovou výší rozepsaného rozpočtu a v porovnání s rostoucími cenami jednotlivých druhů energií i ostatních vstupů, chyběly na pokrytí všech plánovaných výdajů finanční prostředky. V důsledku toho došlo v souladu s § 45 odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, k zapojení finančních prostředků získaných z mimorozpočtových zdrojů. Týkalo se to finančních prostředků z příjmů z vlastní činnosti ve výši 22 948 770,82 Kč, finančních prostředků získané formou dotací a příspěvků od cizích subjektů ve výši 31 109 143,87 Kč, přijatých náhrad od pojišťoven za škodní události ve výši 1 626 097 Kč a FKSP v částce 1 193 188 Kč.

3.2.4 Hospodaření HZS MSK v roce 2015

V roce 2015 činil schválený rozpočet příjmů 126 876 080 Kč a po změnách byl zvýšen o 53 462 577 Kč. Schválený rozpočet výdajů činil 626 999 215 Kč a po změnách byl zvýšen o 27 128 405 Kč. Skutečné příjmy činily 258 032 597 Kč a skutečné výdaje 825 692 372 Kč.

Tabulka č. 3.8 - Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2015

v Kč	Rozpočet HZS MSK		Skutečnost
	Schválený	Upravený	
PŘÍJMY CELKEM	126 876 080	180 338 657	258 032 597
Daňové příjmy	121 997 080	124 159 657	122 665 734
Kapitálové příjmy	0	18 500 000	13 875 655
Nedaňové příjmy	4 879 000	37 679 000	29 001 653
Přijaté transfery	0	0	92 489 555
VÝDAJE CELKEM	626 999 215	654 127 620	825 692 372
Běžné výdaje	625 379 215	644 667 620	706 677 130
Kapitálové výdaje	1 620 000	9 460 000	119 015 242

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Příjmy

Daňové příjmy HZS MSK byly tvořeny stejně jako v předchozím roce a to zejména přijatými prostředky z pojistného na důchodové pojištění, nemocenské pojištění a příspěvku na politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele a od zaměstnanců ve služebním poměru. Upravený rozpočet o daňové příjmy byl navýšen o 2 162 577 Kč oproti stanovenému rozpočtu v závislosti na navýšení mzdových prostředků příslušníků HZS MSK. Příjmy z povinného pojistného byly naplněny a překročeny za pojistné na důchodové pojištění od zaměstnavatelů a za příspěvky na státní politiku zaměstnanosti od zaměstnavatelů a za pojistné na důchodové pojištění od zaměstnanců a za pojistné na nemocenské pojištění od zaměstnavatelů nesplněny. Rozdíl je z důvodu časového nesouladu, kdy obvody pojistného za měsíc prosinec jsou prováděny až v následujícím kalendářním roce v měsíci lednu.

Pro nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery byl upravený rozpočet zvýšen o 51 300 000 Kč oproti schválenému rozpočtu. Tyto příjmy byly

nejen splněny, ale také překročeny, a to díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob a příspěvku z fondu zábrany škod.

Dary a finanční příspěvky od právnických osob určené na posílení ostatních provozních výdajů činily 4 797 380,90 Kč. Částku skutečných nedaňových příjmů tvořily mimo jiné i příjmy z vlastní činnosti, které byly ve výši 22 534 690,19 Kč. Příjmem státního rozpočtu za HZS MSK byly ještě finanční prostředky přijaté jako pokuty inkasované za porušení předpisů ve výši 593 845 Kč. Velký objem příjmů představovaly také mimo jiné přijaté náhrady od fyzických osob za způsobené škody, příjmy náhrad správního řízení a vratka zálohy za CCS za 669 780,10 Kč, přijaté smluvní pokuty či úroky z prodlení za 144 916 Kč, příjmy za zřízení věcného břemene ve výši 44 770 Kč a ostatní nedaňové příjmy nahodilého charakteru za 195 495,57 Kč (především dobropisy za energie, vratky mezd).

Kapitálové příjmy tvořily dary a finančními příspěvky od právnických osob na pořízení dlouhodobého majetku v celkové výši 13 514 655,30 Kč, prodejem movitého majetku, a to automobilové plošiny za 361 000 Kč,

Přijaté transfery byly v celkové výši 92 489 555 Kč. Týkalo se to převodu prostředků z účtů cizích prostředků za nedočerpané mzdové výdaje 5 303,71 Kč, investičních a neinvestičních převodů z Centra pro regionální rozvoj ČR, Euroregionu Silesia a od Státního fondu životního prostředí ČR v částce 18 682 158,74 Kč, dotací a finančních příspěvků od obcí a krajů pro investiční a neinvestiční účely požární ochrany ve výši 48 916 966,10 Kč, převodu z rezervního fondu na použití prostředků z fondu zábrany škody a z projektu TOXI-triage ve výši 24 212 644 Kč, prostředků přijatých od evropských států na projekty EU, a to od Rumunska na projekt EU-RO Modex ve výši 672 482,30 Kč.

Výdaje

Tabulka č. 3.9 - Závazné ukazatele výdajů za rok 2015

v Kč	Rozpočet HZS MSK		Skutečnost
	Schválený	Upravený	
Celkem výdaje	626 999 215	654 127 620	825 692 372
Běžné výdaje	625 379 215	644 667 620	706 677 130
- Neinvestiční nákupy a výdaje	66 302 838	71 646 538	129 500 769
- Platby a ostatní výdaje	411 842 475	421 834 011	426 492 043
- Povinné pojistné	139 098 844	142 191 823	141 816 173
- FKSP	4 025 058	4 126 425	4 153 767
- Platby daní, poplatků a sankcí	20 000	40 806	40 806
- Ostatní neinvestiční výdaje	0	0	5 385
- Ostatní sociální dávky	4 000 000	4 789 000	4 629 170
- Náhrady mezd v době nemoci	90 000	39 017	39 017
Kapitálové výdaje	1 620 000	9 460 000	119 015 242
- Investiční nákupy a výdaje	1 620 000	9 398 191	102 818 156
- Ostatní kapitálové výdaje	0	61 809	16 197 086

Zdroj: monitor.statnisprava.cz, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje

Na pokrytí všech plánovaných výdajů chyběly finanční prostředky, a proto v souladu s § 45 odst. 10 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, bylo rozhodnuto o zapojení mimorozpočtových zdrojů, a to ve výši 22 529 984,19 Kč z příjmů z vlastní činnosti organizace, dále 70 334 095,91 Kč, které činily finanční prostředky získané formou dotací a příspěvků od cizích subjektů a přijaté náhrady od pojišťoven za škodní události ve výši 811 Kč. HZS MSK získal finanční prostředky z fondu zábrany škod v celkové částce 24 000 000 Kč na investiční programy (obnova požární techniky). Pro HZS MSK byl realizován program 114 071 Programy spolufinancované z rozpočtu EU – IOP a OP LZZ. Investiční výdaje na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU činily 33 065 844 Kč. Celkové výdaje na financování programů reprodukce majetku činily 70 161 487, z toho investiční výdaje v částce 69 752 312 Kč, z toho mimorozpočtové zdroje ve výši 16 877 404, z toho zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů 18 615 866 Kč, z toho fond zábrany škod 24 000 000 Kč. Výdaje na financování

neinvestičních výdajů vázaných k investičnímu programu představovaly 409 175 Kč. Ostatní kapitálové výdaje byly 16 197 086 Kč.

Běžné výdaje

Upravený rozpočet na běžné výdaje byl oproti stanovenému rozpočtu zvýšen o 19 288 405 Kč a skutečně byl v celkové výši 706 677 130 Kč. Největší položkou běžných výdajů byly platy a související výdaje, které dosahovaly 426 492 043 Kč. Platy zaměstnanců v pracovním poměru byly ve výši 16 026 337 Kč a platy zaměstnanců ozbrojených sborů a složek ve služebním poměru byly 399 319 647 Kč. Ostatní osobní výdaje činily 7 749 388, ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazené činily 3 134 000, odměny za užití duševního vlastnictví 51 260 Kč a odměny za užití počítačových programů 211 411 Kč. Povinné pojistné představovalo částku ve výši 141 816 173 Kč. Upravený rozpočet na neinvestiční nákupy a související výdaje byl zvýšen o 5 343 700 Kč oproti schválenému rozpočtu. Skutečně neinvestiční výdaje a související výdaje činily 129 500 769 Kč.

3.2.5 Hospodaření HZS MSK v roce 2016

V roce 2016 činil schválený rozpočet příjmů 135 229 541 Kč a po změnách byl zvýšen o 6 383 014 Kč. Schválený rozpočet výdajů činil 658 522 363 Kč a po změnách byl zvýšen o 45 560 834 Kč. Skutečné příjmy činily 324 288 369 Kč a skutečné výdaje 858 942 625 Kč.

Tabulka č. 3.10 - Závazné ukazatele příjmů a výdajů za rok 2016

v Kč	Rozpočet HZS MSK		Skutečnost
	Schválený	Upravený	
PŘÍJMY CELKEM	135 229 541	141 612 555	324 288 369
Daňové příjmy	127 150 541	130 333 555	129 041 828
Kapitálové příjmy	0	0	10 074 256
Nedaňové příjmy	8 079 000	11 279 000	33 146 323
Přijaté transfery	0	0	152 025 962
VÝDAJE CELKEM	658 522 363	704 083 197	858 942 625
Běžné výdaje	650 131 206	688 311 883	771 895 266
Kapitálové výdaje	8 391 157	15 771 314	87 047 359

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Příjmy

Daňové příjmy HZS MSK byly stejně jako v předchozím roku tvořeny hlavně přijatými prostředky z pojistného na důchodové pojištění, nemocenské pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti od zaměstnavatele a zaměstnanců ve služebním poměru. Upravený rozpočet na uvedené daňové příjmy byl oproti stanovenému rozpočtu navýšen o 3 183 014 Kč z důvodu navýšení mzdových prostředků příslušníků HZS MSK. Příjmy z povinného pojistného byly naplněny a překročeny za pojistné na důchodové pojištění od zaměstnavatelů a za příspěvky na státní politiku zaměstnanosti od zaměstnavatelů a za pojistné na důchodové pojištění od zaměstnanců a za pojistné na nemocenské pojištění od zaměstnavatelů nesplněny. Rozdíl je z důvodu časového nesouladu, kdy odvody pojistného za měsíc prosinec jsou prováděny až v následujícím kalendářním roce.

Upravený rozpočet pro nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery byl oproti schválenému rozpočtu navýšen o 3 200 000 Kč a příjmy byly splněny, ale také překročeny, a to z důvodů přijatých darů, příspěvků a dotací od obcí, měst a právnických osob. Dary a finanční příspěvky od právnických osob, které byly zaměřeny na posílení ostatních provozních výdajů a mzdových a souvisejících výdajů dosáhly výše 8 268 864,25 Kč.

Do částky skutečných nedaňových příjmů patří také i příjmy z vlastní činnosti, které byly ve výši 22 200 396,81 Kč. Příjmem státního rozpočtu za HZS MSK byly finanční prostředky přijaté jako pokuty inkasované za porušení předpisů v částce 563 000 Kč. Velký objem příjmů představovaly také přijaté náhrady od fyzických osob za způsobené škody, příjmy od pojišťoven a příjmy z náhrad správního řízení, které celkem činily 1 217 017, 14 Kč. Dále přijaté smluvní pokuty či úroky z prodlení ve výši 498 045,07 Kč a ostatní nedaňové příjmy nahodilého charakteru ve výši 387 024 85, Kč – jedná se o dobropisy za energie, vratky za přepočty služebních úrazů, příjmy od subjektů sídlících v objektech HZS MSK za vydané faktury, hrazené v předcházejícím roce.

Kapitálové příjmy představovaly dary a finanční příspěvky od právnických osob na pořízení dlouhodobého majetku ve výši 9 388 955,75 Kč, prodeje movitého majetku, jednalo se o 4 automobily za 685 300 Kč.

Přijaté transfery činily 152 025 961,58 Kč. Týkalo se to především převodu prostředků z účtu cizích prostředků za nedočerpané mzdové výdaje ve výši 78 462,71 Kč, investičních a neinvestičních převodů na projekty spolufinancované z EU z Centra pro regionální rozvoj ČR, z Trimension BV z Holandska, ParatechEurope z Dánska, Studiare Sviluppo z Itálie a CN – Apell z Rumunska ve výši 36 372 742, 12 Kč, dotace a finančních příspěvků od obcí a krajů pro investiční a neinvestiční účely požární ochrany ve výši 88 313 679,04 Kč, převodu z rezervního fondu na použití prostředků z Fondu zábrany škody a z projektu TOXI-TRIAGE ve výši 24 965 179,71 Kč a prostředků převedené z FKSP na pořízení dlouhodobého majetku v celkové částce 2 295 898 Kč.

Výdaje

Tabulka č. 3.11 - Závazné ukazatele výdajů za rok 2016

v Kč	Rozpočet		Skutečnost
	Schválený	Upravený	
Celkem výdaje	658 522 363	704 083 197	858 942 625
Běžné výdaje	650 131 206	688 311 883	771 895 266
- Neinvestiční nákupy a výdaje	67 254 740	83 848 275	143 504 610
- Platy a ostatní výdaje	428 428 778	443 467 293	446 301 339
- Povinné pojistné	144 701 307	149 674 317	148 778 585
- FKSP	6 286 381	6 505 779	28 513 659
- Platba daní, poplatky, sankce	10 000	7 555	7 555
- Ostatní neinvestiční výdaje	0	11 114	4 230
- Ostatní sociální dávky	3 400 000	4 751 320	4 739 058
- Náhrady mezd v době nemoci	50 000	46 230	46 230
Kapitálové výdaje	8 391 157	15 771 314	87 047 359
- Investiční nákupy a výdaje	8 391 157	15 771 313	56 140 434
- Ostatní kapitálové výdaje	0	1	30 906 925

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje

Obdobně jako v předchozím roku chyběly na pokrytí všech plánovaných výdajů finanční prostředky, a proto v souladu s § 45 odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bylo rozhodnuto o zapojení mimorozpočtových zdrojů, a to v částce 22 200 396,81 Kč z příjmu z vlastní činnosti organizace, finanční prostředky získané formou dotací a příspěvků od cizích subjektů ve výši 111 121 883,06 Kč a prostředky z Fondu zábrany škod výši 24 000 000 Kč na investiční programy. Celkové výdaje na financování investičních programů byly ve výši 56 140 434 Kč. Mimorozpočtové zdroje činily 33 201 619 Kč, zapojení nároků z nespotřebovaných výdajů 4 836 928 Kč a Fond zábrany škod byl 2 481 307 Kč. Ostatní kapitálové výdaje činily 30 906 625 Kč. Program spolufinancovaný z rozpočtu EU byl zaregistrován v daném roce s termínem realizace do konce roku 2019. V daném roce probíhaly přípravné práce a žádné aktivity nebyly financovány.

Běžné výdaje

Upravený rozpočet na běžné výdaje byl oproti stanovenému rozpočtu zvýšen o 38 180 677 Kč a skutečně byl v celkové výši 771 895 266 Kč. Největší položkou běžných výdajů byly platy a ostatní výdaje, které činily 446 301 339 Kč. Platy zaměstnanců v pracovním poměru byly ve výši 16 628 184 Kč a platy zaměstnanců bezpečnostních sborů a ozbrojených sil ve služebním poměru činily 417 623 313 Kč. Ostatní osobní výdaje byly v částce 8 475 201 Kč, ostatní platby za provedenou práci jinde nezařazené 3 448 900 Kč, odměny za užití duševního vlastnictví v částce 63 699 Kč a odměny za užití počítačových programů představovaly částku 62 042 Kč. Povinné pojistné celkem tvořilo částku 148 778 585 Kč. Upravený rozpočet na neinvestiční nákup a související výdaje by zvýšen o 16 593 535 Kč oproti schválenému rozpočtu. Skutečně neinvestiční nákupy a související výdaje dosahovaly 143 504 610 Kč.

3.3 Činnosti HZS MSK 2012 – 2016

Tabulka č. 3.12 - Srovnání počtu událostí dle typů událostí v letech 2012–2016

Skupina typu	Typ událostí	Sledované období				
		2012	2013	2014	2015	2016
Požár	S účastí JPO	2 400	1 998	1 977	2 126	1 825
	Bez účastí JPO	65	71	82	75	63
Dopravní nehoda	Silniční	2 114	2 080	1 871	2 011	1 881
	Silniční hromadná	41	26	20	30	32
	Železniční	67	69	93	70	55
	Letecká	2	1	4	2	2
	Ostatní	5	9	11	7	7
Únik nebezpečné chemické látky	Plynu	161	145	152	243	200
	Kapaliny (mimo rop. prod.)	55	54	51	54	38
	Ropných produktů	351	321	368	306	312
	Pevné látky	0	0	1	0	2
	Ostatní	6	6	3	4	1
Technické havárie	Technická havárie	0	0	0	0	0
	Technická pomoc	10 365	10 147	6 226	6 352	6 366
	Technologická pomoc	43	27	16	21	15
	Ostatní pomoc	625	608	796	811	943
Radiační havárie a nehoda	Radiační havárie a nehoda	0	0	0	0	0
Ostatní mimořádná událost	Ostatní mimořádná událost	9	0	0	0	0
Planý poplach	Planý poplach	1 127	971	1 026	1 034	1 091
Mimořádné událostí celkem		17 436	16 533	12 697	13 146	12 833
Neemergentní události		0	0	5 994	8 567	6 886
Událostí celkem (mimořádné i neemergentní)		17 436	16 533	18 691	21 713	19 719

Zdroj: Statistické přehledy HZS MSK 2012-2016, vlastní zpracování

Pozn.: od 1. ledna 2014 platí nová metodika upravující pravidla statistického sledování událostí u HZS ČR. Byl zpřesněn přístup v evidování událostí, které nemají charakter bezprostředního ohrožení životů, majetku a životního prostředí a došlo k rozdělení na událostí emergentní a neemergenční. Emergentní události souvisí se zásahem jednotek PO ve smyslu § 70 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Týká se to provádění požárních zásahů, záchranných prací nebo jiných bezodkladných opatření vedoucích k omezení bezprostředního ohrožení životů, zdraví, životního prostředí a majetku. Neemergentní události souvisí s ostatní činností jednotek PO ve smyslu § 97 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o různé práce a služby ve prospěch svého zřizovatele nebo ostatních právnických a fyzických osob.

3.3.1 Činnost HZS MSK v roce 2012

V roce 2012 bylo v Moravskoslezském kraji evidováno 17 435 událostí, což představuje pokles o 2,8 % oproti roku 2011. Do konce roku 2012 došlo ke 2 464 požárům, přičemž oproti předchozímu roku došlo k nárůstu o 3 %. Ze všech typů událostí představují požáry 14 % z celkového počtu evidovaných událostí. JPO nejčastěji vyjížděly k požárům odpadních kontejnerů, popelnic a odpadních produktů, a to 737x s celkovou škodou 2,9 mil. Kč. Dalšími nejčastějšími požáry byly volné a skladovací plochy (zejména travního porostu), ke kterým vyjížděly 367x a vznikla škoda ve výši 1,4 mil. Kč. Požáry rodinných domků byly celkem 211x s přímou škodou ve výši 21 mil. Kč. U bytových domů se jednalo o 317 požárů s celkovou výší 25,9 mil. Kč. Došlo ke 234 požárům dopravních prostředků v daném roce. Celková přímá škoda způsobená požáry činily 227 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 33 %. Nejvyšší přímé škody byly tvořeny u požárů budov a hal pro výrobu a služby (83,6 mil. Kč), dopravních prostředků (39,9 mil. Kč) a bytových domů (25,9 mil. Kč).

HZS MSK evidoval 2 229 dopravních nehod, kdy při těchto událostech zemřelo 79 osob a zraněno bylo 1 367 osob. JPO zachránily při dopravních nehodách 149 osob. V roce 2012 došlo k 11 033 technickým událostem. V Moravskoslezském kraji došlo k 577 únikům nebezpečných chemických látek. Nejčastěji vyjížděli JPO odstraňovat úniky ropných produktů a jednalo se o 351 událostí.

3.3.2 Činnost HZS MSK v roce 2013

V roce 2013 došlo v Moravskoslezském kraji k 16 533 událostem a z toho tvořily 2 069 požáry. Požáry tvořily 12,5 % z celkového počtu evidovaných událostí. Oproti roku 2012 došlo ke snížení požárů o 16 %. Nejčastěji JPO vyjížděly k požárům odpadních kontejnerů, popelnic a odpadních produktů, a to s přímou škodou 2,3 mil. Kč a celkových počtem 495 výjezdů. Dále se jednalo o požáry v bytových domech evidující 301 požárů a požáry v dopravních prostředcích, kde vyjížděly 232x. Škoda těchto uvedených požárů byla ve výši 23,3 mil. Kč. Nejvyšší výše škod byla zaznamenána u budov a hal pro výrobu, která byla ve výši

30,6 mil. Kč a následně dopravních prostředků ve výši 22,8 mil. Kč. Přímá škoda zapříčiněná požáry byla ve výši 183,4 mil. Kč. Došlo k meziročnímu poklesu o 43,9 mil. Kč. Důvodem byl pokles počtu požárů se škodou 1 mil. Kč a vyšší, méně požárů se škodou v rozmezí od 250 tis. po 1 mil. Kč.

HZS MSK zasahoval celkem u 2 185 dopravních nehod, což je o 2 % méně než v roce 2012. Při dopravních nehodách zemřelo 80 osob a zraněno bylo 1 456 osob. JPO zachránily při dopravních nehodách 152 osob. V daném roce došlo k 10 782 technickým událostem, což je o 2,3 % méně než v roce 2012. Došlo k 526 únikům nebezpečných chemických látek, zejména k únikům ropných produktů (321 událostí) a plynů (145 událostí).

3.3.3 Činnost HZS MSK v roce 2014

V roce 2014 došlo v Moravskoslezském kraji celkem k 12 697 mimořádných (emergentních) událostí, což je o 23,2 % méně než v předchozím roku a hlavním důvodem poklesu je zavedení nové metodiky. V kraji došlo ke 2 059 požárům a oproti předchozímu roku došlo k poklesu požárů o 0,5 %. Požáry tvořily 16 % z celkového počtu evidovaných událostí. Jednotky PO nejčastěji vyjížděly k požárům odpadních nádob (kontejnerů, košů), kterých evidovaly 565 s celkovou škodou přes 2,1 mil. Kč. Následovaly požáry v bytových domech v celkovém počtu 299 se škodou 8,5 mil. Kč. Poslední nejpočetnější skupinou požárů byly požáry volných a skladovacích ploch, kterých bylo zaznamenáno 210 s celkovou přímou škodou 53 tis. Kč. Výše přímých škod způsobená všemi požáry byla vyčíslena v částce 148,6 mil. Kč, což představuje meziroční pokles o 36,4 mil. Kč. Nejvyšší přímé škody byly u požárů rodinných domků ve výši 43 mil. Kč. Jednotky Svým včasným a účinným zásahem uchránily hodnoty v částce 926 mil. Kč.

JPO zasahovaly u 1 999 dopravních nehod, což je o 8,51 % méně, než v předchozím roce. Z důvodu dopravních nehod bylo usmrceno 77 osob a zraněno 1 338 osob. U dopravních nehod zasahující jednotky PO zachránily 399 osob. Došlo k 575 událostem únikům nebezpečných chemických látek, především JPO zasahovaly u úniků ropných produktů (368x) a plynů (153x). Jednotky PO evidovaly díky nově aplikovaným pravidlům 7 038 technických zásahů, což je o 35 % méně

oproti předchozímu roku. Ve sledovaném období bylo evidováno 5 994 neemergentních událostí, které nemají charakter bezprostředního ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí. Jednalo se o neakutní vnikání do uzavřených prostor, požární asistenci u kulturních a sportovních akcí, odstraňování nebo ořezávání nebezpečných stromů, čištění komunikace a kanalizačního systému v obcích.

3.3.4 Činnost HZS MSK v roce 2015

V roce 2015 došlo v Moravskoslezském kraji celkem k 13 146 mimořádných (emergentních) událostí, což je o 449 událostí více, než v předchozím roku. Došlo ke 2 201 požárům a tvořily téměř pětinu z celkového počtu evidovaných událostí. Oproti roku 2014 došlo k nárůstu počtu požárů o 142, což znamenalo 7% nárůstu. Z důvodu mimořádně suchého počasí v letních měsících došlo k nárůstu požárů volných a skladovacích ploch, zemědělských ploch a lesů. Oproti roku 2014 činil nárůst 68 %. Nejčastěji vyjížděly k požárům odpadů a odpadních produktů, zejména pak odpadních nádob. Jednalo se o 635 výjezdů, což oproti předchozímu roku bylo o 13,96 % méně. Celková škoda představuje celkovou výši 3,6 mil. Kč. Dále vyjížděly k 321 požárům volných a skladovacích ploch se škodou 2 mil. Kč. Dalšími nejčastějšími požáry byly bytové domy s celkovou bilancí 314 se škodou 17 mil. Kč. Výše přímých škod způsobených všemi požáry byl ve výši 140,3 mil. Kč a včasným a účinným zásahem JPO uchránily hodnoty ve výši 517,1 mil. Kč.

JPO zasahovaly u 2 120 dopravních nehod, což je o 6,05 % více, než v předchozím roce. U dopravních nehod došlo k úmrtí 65 osob a zraněno bylo 1 369 osob. Jednotky požární ochrany zachránily při dopravních nehodách 472 osob. V uvedeném roce došlo k 607 unikům nebezpečných chemických látek, především zasahovaly u úniků ropných produktů (306x) a úniků plynů (243x). JPO zasahovaly u 7 184 technických zásahů, což je nárůst 2,07 % oproti předchozímu roku. Došlo k 8 565 neemergentních událostí, které nemají charakter bezprostředního ohrožení životů, zdraví, majetku a životního prostředí.

3.3.5 Činnost HZS MSK v roce 2016

HZS MSK evidovalo v roce 2016 12 833 mimořádných (emergentních) událostí, což je o 2,38 % méně událostí oproti roku 2015. V Moravskoslezském kraji došlo k 1 888 požárům, což představuje oproti minulému roku pokles o 14 %. Požáry představovaly téměř 15 % z celkového počtu evidovaných událostí. Nejčastěji zasahovaly u požárů odpadních produktů, zejména pak požáry odpadních nádob. Celkově došlo u těchto skupin k 579 požárům, což je pokles o 8,82 % oproti roku 2015 a škoda činila 2,87 mil. Kč. Dále se jednalo o 334 případů požárů v bytových domech a 185 případů požárů dopravních prostředků a pracovních nástrojů. Celkově byla u těchto skupin požárů škoda 26,6 mil. Kč. Nejvyšší dílčí přímá škoda činila 235 mil. Kč u požáru mořírny v Bohumíně. Celková výše přímých škod způsobených požáry byla 714,9 mil. Kč, což byla nejvyšší hodnota za posledních 5 let. JPO díky včasným a účinným zásahům uchránily hodnoty ve výši 1,11 mld. Kč.

JPO zasahovaly u 1 977 dopravních nehod, což je o 6,75 % méně, než v předchozím roce. Při dopravních nehodách zemřelo 52 osob a zraněno bylo 1 314 osob. JPO při dopravních nehodách zachránily 504 osob. V daném roce došlo k 553 únikům nebezpečných chemických látek, kdy nejčastěji zasahovaly u úniků ropných produktů (312) a úniků plynů (200). V Moravskoslezském kraji bylo evidováno 7 324 technických zásahů, což je o 1,99 % více oproti předchozímu roku. Na území Moravskoslezského kraje bylo evidováno 6 886 neemergentních událostí, které nemají charakter bezprostředního ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí.

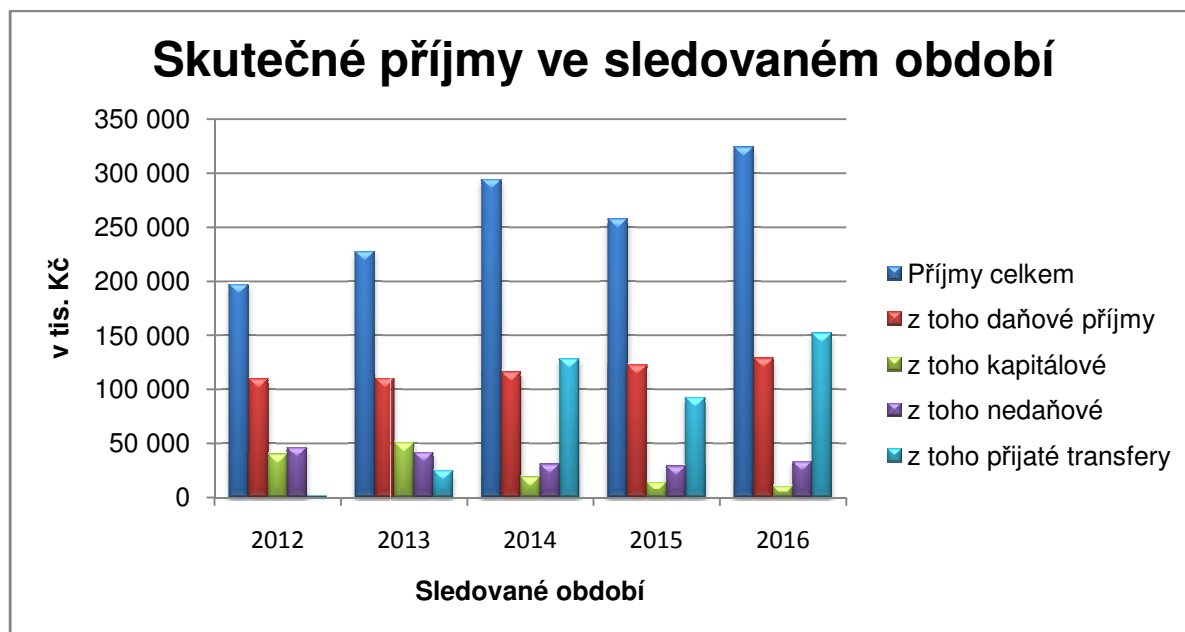
4 ZHODNOCENÍ, NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Tato kapitola je zaměřena na zhodnocení skutečných příjmů a výdajů za sledované období. Dále jsou zhodnoceny činnosti HZS MSK v letech 2012-2016. Poslední část je věnována návrhům a doporučením. Použitými materiály při zhodnocení jsou zprávy o stavu požární ochrany v Moravskoslezském kraji, informační portál Ministerstva financí MONITOR a statistické přehledy událostí HZS MSK.

4.1 Zhodnocení hospodaření

4.1.1 Zhodnocení příjmů

Graf č. 4.1 - Skutečné příjmy ve sledovaném období v tis. Kč

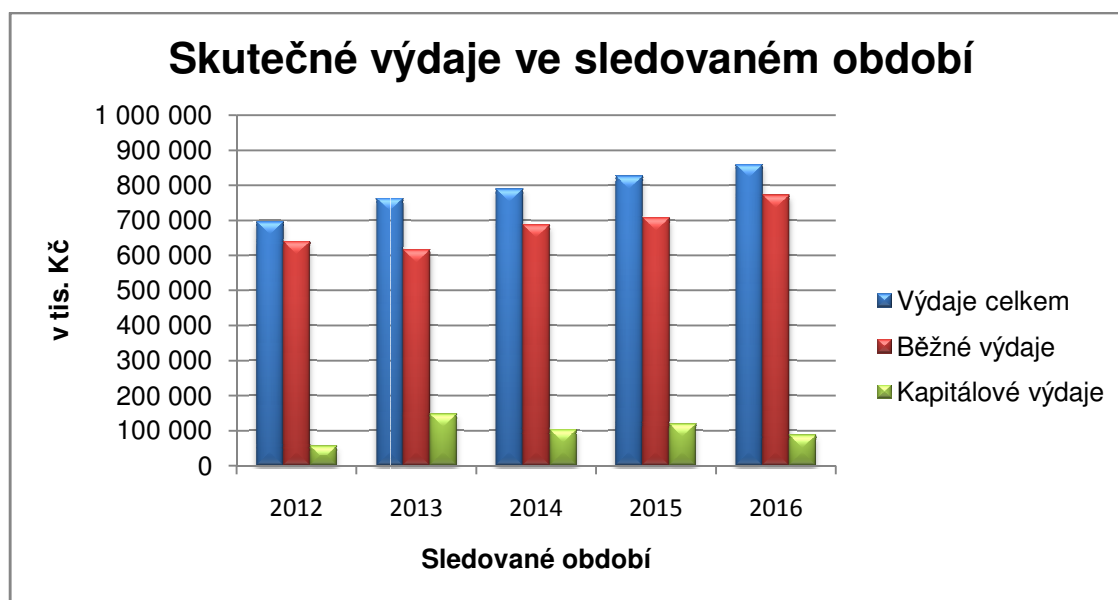
Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Ve sledovaném období měl HZS MSK nejvyšší příjmy v roce 2016. Celkové příjmy v roce 2016 představovaly celkovou částku 324 288 369 Kč. Při meziročním srovnáním s rokem 2015 došlo k nárůstu o 25,7 %. Nejnižší příjmy HZS MSK byly v roce 2012 a jednalo se o 197 440 113 Kč. Průměrný roční celkový příjem v letech 2012-2016 činil 260 428 689 Kč. Na celkových příjmech se nejvíce podílely daňové příjmy a přijaté transfery.

Daňové příjmy v jednotlivých sledovaných letech měli rostoucí charakter a v roce 2016 byly vyšší, než v ostatních letech, a to z důvodu nejvyššího počtu zaměstnanců. Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery ve sledovaném období byly splněny, ale také překročeny, a to zejména díky přijatým darům, příspěvkům a dotacím od obcí, měst a právnických osob. Nejmenší příjmy z přijatých transferů byly v roce 2012 v částce 1 242 736 Kč. Naopak v roce 2016 přijaté transfery ve sledovaném období dosáhly největšího objemu příjmů a jednalo se o 152 025 962 Kč. Důvodem bylo získání prostředků z investičních a neinvestičních převodů na projekty spolufinancované z EU z Centra pro regionální rozvoj ČR, z Trimension BV z Holandska, Paratech Europe z Dánska, Studiare Sviluppo z Itálie a CN – Apell z Rumunska v částce 36 372 742 Kč, poté dotace a finanční prostředky od obcí a krajů pro investiční a neinvestiční účely požární ochrany v částce 88 313 679 Kč a o převodu z rezervního fondu na použití prostředků z Fondu zábrany škod a z projektu TOXI-TRIAGE ve výši 24 965 180 Kč.

4.1.2 Zhodnocení výdajů

Graf č. 4.2 - Skutečné výdaje ve sledovaném období v tis. Kč

Zdroj: monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Celkové výdaje HZS MSK měli v letech 2012-2016 rostoucí charakter. Největší celkové výdaje HZS MSK činily v roce 2016 a jednalo se o 858 942 625 Kč. Při meziročním srovnání s rokem 2015 šlo o 4% nárůst. Nejmenší výdaje měl HZS

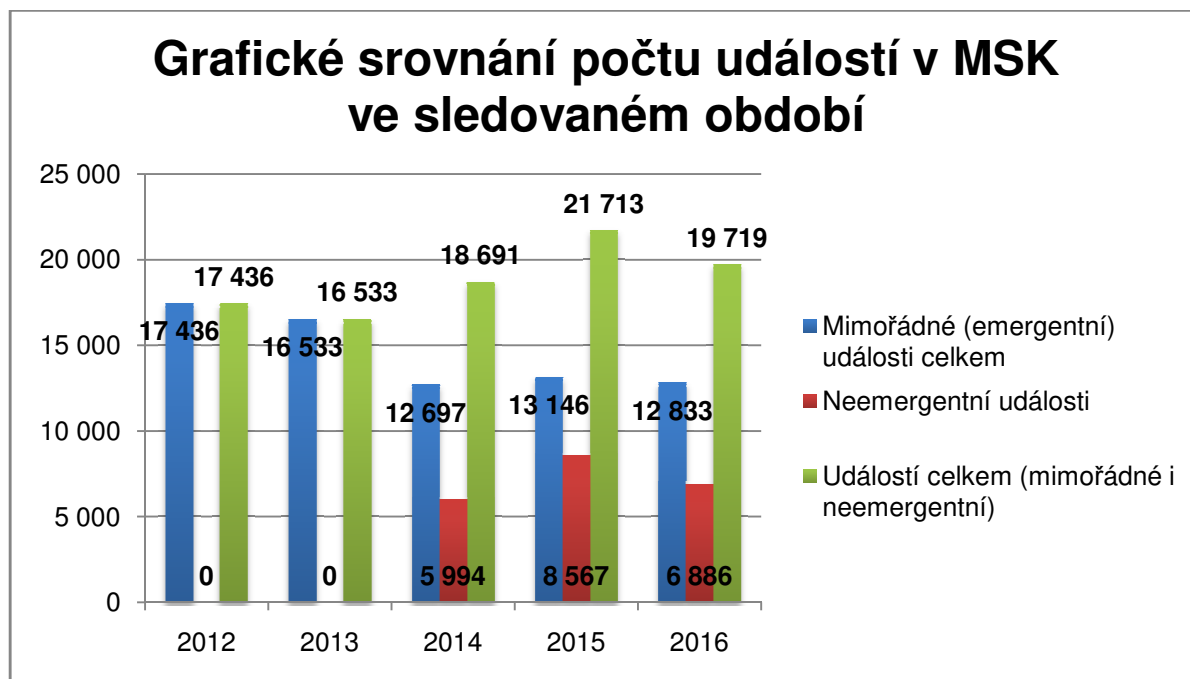
MSK v roce 2012 v částce 695 781 215 Kč. Průměrné celkové výdaje v letech 2012-2016 činily 786 408 684 Kč. Každý rok chyběly na pokrytí všech plánovaných výdajů finanční prostředky. V důsledku toho došlo k zapojení mimorozpočtových zdrojů. Jednalo se o příjmy z vlastní činnosti organizace, finanční prostředky formou dotací a příspěvků od cizích subjektů, pojistné plnění, FKSP a od roku 2014 přijaté náhrady od pojišťoven za škodní události a finanční prostředky z fondu zábrany škod. Nejvyšší mimorozpočtové výdaje byly v roce 2016 ve výši 157 322 280 Kč a nejmenší v roce 2014 v částce 56 877 200 Kč.

Největší podíl na celkových výdajích měly běžné výdaje. Běžné výdaje měly ve sledovaném období od roku 2013 rostoucí charakter. Nejvyšší částka běžných výdajů byla v roce 2016 a jednalo se o 771 895 266 Kč. Největší položkou běžných výdajů v roce 2016 představovaly platy a související výdaje v částce 446 301 339 Kč. Dále pak povinné pojistné, které činilo 148 778 585 a neinvestiční nákupy a související výdaje v částce 143 504 610 Kč. Naopak nejnižší běžné výdaje byly v roce 2013 v částce 615 744 521 Kč.

Nejvyšší investiční výdaje byly v roce 2013 v částce 146 931 425 Kč. Celkové výdaje na financování programů spolufinancovaných z rozpočtu EU byly v roce 2013 ve výši 65 835 404 Kč, z toho celkové investiční výdaje činily 65 649 330 Kč. Výdaje na financování neinvestičních výdajů vázaných k investičnímu programu byly ve výši 186 074 Kč. Celkové výdaje na financování programů reprodukce majetku v roce 2013 byly v částce 81 294 195 Kč, z toho celkové investiční výdaje činily 81 282 095 Kč. Výdaje na financování neinvestičních výdajů vázaných k investičnímu byly ve výši 12 100 Kč. Realizované akce tvořily například revitalizace HS Orlová, výměna vrat HS Opava, dodávka automobilů, záchranný člun, velitelská vozidla a další. Programy spolufinancované z rozpočtu EU byly realizovány na zvýšení akceschopnosti HZS MSK pro záchranné a likvidační práce v částce 9 829 919 Kč, krajský standardizovaný projekt HZS MSK v částce 186 074 Kč a pořízení moderní techniky a technologií HZS MSK pro zvýšení kvality řešení mimořádných událostí v částce 55 819 411 Kč. Nejmenší investiční výdaje byly v roce 2012 ve výši 55 972 438 Kč.

4.2 Zhodnocení činnosti

Graf 4.3 - Srovnání událostí ve sledovaném období

Zdroj: Statistické události HZS MSK 2012-2016, vlastní zpracování

V letech 2012-2016 bylo evidováno v Moravskoslezském kraji nejvíce celkových událostí v roce 2015 a jednalo se o 21 713 událostí. Z pohledu typu bylo v roce 2015 nejvíce technických událostí. Mimořádné neboli emergentní události byly nejvíce v roce 2012 a činily 17 436. Nejvíce mimořádných událostí byly v letech 2012 a 2013 z důvodu, že od roku 2014 vešla v platnost nová metodika upravující pravidla statistického sledování událostí, která zpřesňuje přístup v evidování událostí nemajících charakter bezprostředního ohrožení životů, majetků a životního prostředí a došlo k rozdělení na události emergentní a neemergentních událostí. Dle nové metodiky měl nejvyšší počet emergentních událostí HZS MSK v roce 2015 a jednalo se o 13 146 událostí. Nejvyšší počet událostí představovaly technické události a naopak nejméně činily úniky nebezpečných chemických látek. Neemergentních událostí bylo nejméně v roce 2014 a nejvíce v roce 2015.

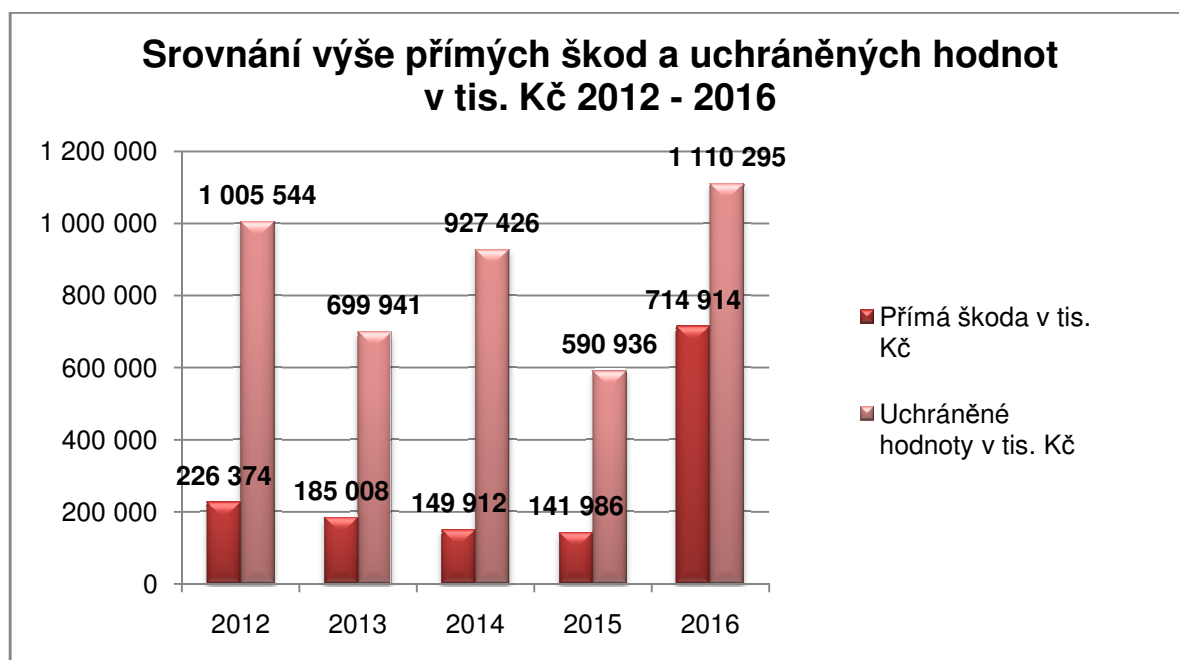
Tabulka 4.1 - Srovnání základní ukazatelů o požárech HZS MSK 2012–2016

Základní údaje o požárech	2012	2013	2014	2015	2016	Průměr za 5 let
Počet požárů	2 464	2 069	2 059	2 201	1 888	2 136
Přímá škoda v tis. Kč	226 374	185 008	149 912	141 986	714 914	283 639
Uchráněné hodnoty v tis. Kč	1 005 544	699 941	927 426	590 936	1 110 295	866 828
Počet usmrcených osob	17	20	21	13	19	18
Počet zraněných osob	169	144	132	176	159	156
z toho: příslušníků HZS ČR	13	7	10	11	7	10
Počet evakuovaných osob	521	1 297	2 146	1 000	1 918	1 376
Počet zachráněných osob	78	67	107	162	78	98,40

Zdroj: Statistické události HZS MSK 2012-2016, vlastní zpracování

Ve sledovaném období byl zaznamenán nejnižší počet požárů v Moravskoslezském kraji v roce 2016 a jednalo se o 1 888 požárů. Z dlouhodobého hlediska se jedná o nejnižší počet požárů od roku 2006. K nižším hodnotám požárů přispěl pokles v počtech požárů na volném prostranství, požárů odpadních nádob a požárů v lesích. V roce 2012 byl zaznamenán nejvyšší počet požárů v Moravskoslezském kraji ve sledovaném období a jednalo se o 2 464 požárů. Naopak v roce 2013 došlo k nejtragičtějším následkům výbuchu plynu s následným požárem v bytovém domě ve Frenštátě pod Radhoštěm za posledních více než 20 let. Došlo k destrukci a zřícení větší části bytového domu, kdy na provádění záchranných, hasebních a likvidačních pracích se účastnilo 18 JPO (7x profesionální JPO a 11x dobrovolné JPO). Při požáru došlo k usmrcení 6 osob, zraněno bylo 11 osob a došlo k evakuaci 50 osob ze zasaženého a přilehlých objektů. Přímá škola byla ve výši 10 mil. Kč.

Graf č. 4.4 - Srovnání přímých škod a uchráněných hodnot v tis. Kč

Zdroj: Statistické události HZS MSK 2012-2016, vlastní zpracování

Celková přímá škoda způsobena všemi požáry byla nejvyšší v roce 2016 a činila 715 mil. Kč. Podle územních odborů v Moravskoslezském kraji byla nejvyšší škoda v Karviné ve výši 417 mil. Kč. Výše přímých škod v Karviné ovlivnily 2 požáry se škodou přesahující 150 mil. Kč. Jednalo se o požár releového sálu v Bohumíně ve výši 124 mil. Kč a požár mořírny v hale skladu válcového drátu v Bohumíně ve výši 235 mil. Kč. JPO včasným a účinným zásahem uchránily hodnoty v nejvyšší výši 1,11 mld. Kč v roce 2016. V roce 2015 se jednalo o nejnižší celkovou přímou škodou způsobenou všemi požáry a škoda byla ve výši 142 mil. Kč.

4.3 Návrhy a doporučení

Na základě zhodnocení činnosti je doporučením najít specializovanou firmu nebo zpoplatnit události, které nemají charakter bezprostředního ohrožení životů, zdraví, majetku a životního prostředí. Jedná se například o neakutní vnikání do uzavřených prostor, likvidace obtížného hmyzu nebo čištění komunikací a kanalizačních systémů v obcích. Důvodem toho se sníží zbytečné výjezdy i výdaje, a pokud HZS MSK zpoplatní uvedené události, dojde k nárůstu příjmů.

Návrhem snížení výdajů je oprava nebo obnova elektrických požárních signalizací, kdy HZS MSK zbytečně vyjíždí a dochází ke zvyšování výdajů. Převážnou většinu všech příčin planých výjezdů jednotek PO tvořily každý rok události, které byly ohlášeny pomocí přijatých technologických signálů z elektrických požárních signalizací. V roce 2016 bylo evidováno 1 094 události, z toho 663 událostí elektronických požárních signalizací. Zejména se pak jednalo o elektronické požární signalizace v průmyslových objektech (jednalo se například o Arcelor-Mittal Ostrava, Teva Opava – Komárov a Třinecké železářny).

Dalším doporučením je zlepšení prevence u všech věkových skupin. Například formou přednášek ve školách nebo odborných školení na pracovištích či v domovech důchodců. Lepší informovanost o požárech, jeho důsledky, předcházení požárů, první pomoc, chování u autonehod, zavolání pomoci atd. Z důvodu zlepšení prevence dojde ke snížení požárů z nedbalosti, zvýšení počtu zachráněných osob, snížení přímých škod, snížení výdajů apod.

Doporučením je zvýšit mimorozpočtové zdroje. Zvýšení příjmů z vlastní činnosti organizace, finančních prostředků formou dotací a příspěvků a FKSP. Například v Ostravě se nachází Hasičské muzeum. Návrhem je lepší propagace o uvedeném muzeu, aby se zvýšily příjmy. Například vylepení letáků v hromadných prostředcích nebo v novinách.

5 Závěr

Cílem této práce bylo na základě analýzy a zhodnocení hospodaření a činnosti HZS MSK v letech 2012-2016 navrhnout návrhy a doporučení pro zlepšení hospodaření a činnosti.

Práce byla rozdělena do pěti kapitol včetně úvodu a závěru. Druhá kapitola byla zaměřena na základní charakteristiku požární ochrany. Dále byl představen Hasičský záchranný sbor České republiky, jeho organizace a financování. Další část se zabývala jednotkami požární ochrany, jejich kategorizace a operační hodnotou. Poslední část byla věnována integrovanému záchrannému systému.

Třetí kapitola byla zaměřena na praktickou část. Nejprve byl představen Moravskoslezský kraj a Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje. Dále byla provedena analýza hospodaření a činnosti HZS MSK v letech 2012-2016.

Ve čtvrté kapitole došlo k zhodnocení hospodaření a činnosti v letech 2012-2016 pomocí grafů a tabulek. Poté byly navrženy návrhy a doporučení pro zlepšení hospodaření a činnosti.

V práci byly zhodnoceny činnosti HZS MSK v letech 2012-2016. V roce 2015 bylo evidováno nejvyšší počet celkových událostí. Jednalo se 21 713 událostí, z toho nejvíce bylo technických událostí. Naopak nejnižší celkové události byly v roce 2013 a činily 16 533 událostí. Nejnižší počet požárů za posledních pět let byl v roce 2016 a nejvyšší počet v roce 2012.

HZS MSK hospodařil ve sledovaném období s nejvyššími příjmy v roce 2016 s částkou 324 288 369 Kč. Naopak nejnižší příjmy měl v roce 2012 v částce 197 440 113 Kč. Výdaje ve sledovaném období měly rostoucí charakter. Každoročně HZS MSK chyběly finanční prostředky na pokrytí všech plánovaných výdajů. V souladu s § 45 odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, bylo rozhodnuto o zapojení mimorozpočtových zdrojů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BUCHTA, Petr. *Veřejné finance*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2016, 156 s. ISBN 978-80-7452-116-4.
- [2] NAHODIL, František a kol. *Veřejná správa a financování veřejného sektoru*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. 366 s. ISBN 978-80-7380-536-4.
- [3] PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- [4] STEJSKAL, J., H. KUVÍKOVÁ, B. MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ a V. LINHARTOVÁ. *Teorie a praxe veřejných služeb*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. 259 s. ISBN 978-80-7552-726-4.
- [5] VILÁŠEK, J., M. FIALA a D. VONDRÁŠEK. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. Století*. Praha: Karolinum, 2014. 189 s. ISBN 978-80-246-2477-8.

INTERNETOVÉ ZDROJE

- [6] Základní úkoly a slib. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/uvod-hasicsky-zachranny-sbor-cr-zakladni-poslani.aspx>
- [7] Právní a ostatní předpisy. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. 2018, 4.1.2018 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/pravni-a-ostatni-predpisy-588431.aspx>
- [8] Postavení a úkoly. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>
- [9] Jednotky PO. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. 2017 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>
- [10] Charakteristika Moravskoslezského kraje. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xt/charakteristika_moravskoslezskeho_kraje
- [11] Rozpočet 2012: HZS MSK. *MONITOR* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2012/statni-rozpocet/oss-sf/70884561#rozpocet-souhrn>

[12] Rozpočet 2013: HZS MSK. *MONITOR* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2013/statni-rozpocet/oss-sf/70884561#rozpocet-souhrn>

[13] Rozpočet 2014: HZS MSK. *MONITOR* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2014/statni-rozpocet/oss-sf/70884561#rozpocet-souhrn>

[14] Rozpočet 2015: HZS MSK. *MONITOR* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2015/statni-rozpocet/oss-sf/70884561#rozpocet-souhrn>

[15] Rozpočet 2016: HZS MSK. *MONITOR* [online]. [cit. 2018-05-07]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/2016/statni-rozpocet/oss-sf/70884561#rozpocet-souhrn>

LEGISLATIVA

[16] Zákon č. 320 ze dne 11. listopadu 2015 o Hasičském záchranném sboru ČR a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015, částka 135. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=37349>

[17] Zákon č. 218 ze dne 27. června 2000 o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 65. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3453>

[18] Zákon č. 133 ze dne 17. prosince 1985 o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1985, částka 34. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2165>

[19] Zákon č. 239 ze dne 28 června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73. Dostupné také z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3461>

INTERNÍ DOKUMENTY

[20] Sbírka interních aktů řízení generálního ředitele HZS ČR – částka 17/2017

- [21] Zpráva o stavu Požární ochrany 2012
- [22] Zpráva o stavu Požární ochrany 2013
- [23] Zpráva o stavu Požární ochrany 2014
- [24] Zpráva o stavu Požární ochrany 2015
- [25] Zpráva o stavu Požární ochrany 2016
- [26] Statistické přehledy HZS MSK – 2012
- [27] Statistické přehledy HZS MSK – 2013
- [28] Statistické přehledy HZS MSK – 2014
- [29] Statistické přehledy HZS MSK – 2015
- [30] Statistické přehledy HZS MSK – 2016

SEZNAM ZKRATEK

FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
GŘ HZS	Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru
HZS	Hasičský záchranný sbor
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
HZS MSK	Hasičský záchranný sbor Moravskoslezského kraje
IOP	Integrovaný operační program
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotky požární ochrany
MSK	Moravskoslezský kraj
MV	Ministerstvo vnitra
OP LZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OSS	Organizační složka státu
PO	Požární ochrana

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. května 2018

Baránková

Nikola Baránková

SEZNAM PŘÍLOH

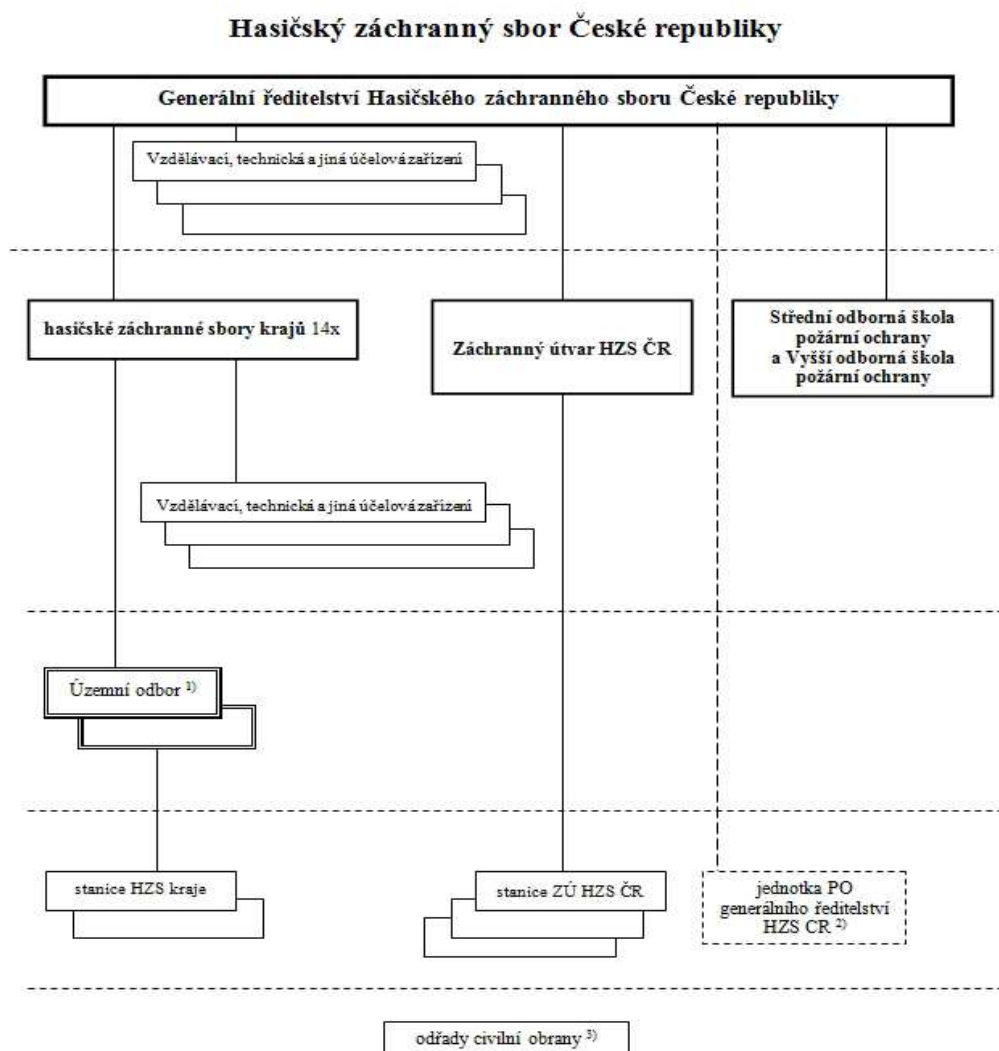
Příloha č. 1 – Organizační struktura HZS ČR

Příloha č. 2 – Znak HZS ČR

Příloha č. 3 – Prapor HZS MSK

Příloha č. 4 – Organizační struktura MV-GŘ HZS ČR

Příloha č. 1 – Organizační struktura HZS ČR

¹⁾ HZS hl. m. Prahy se nečlení na územní odbory.

²⁾ Podle § 65 odst. 2 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, Ministerstvo vnitra může k plnění mimořádných úkolů na úseku požární ochrany zřídit jednotku generálního ředitelství HZS ČR.

³⁾ Podle § 10 odst. 1 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), generální ředitelství HZS ČR, HZS kraje a ZÚ HZS ČR mohou k plnění úkolů za stavu ohrožení státu a válečného stavu zřizovat a organizačně, materiálně a personálně připravovat odřady civilní obrany z jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo jejich částí.

Zdroj: www.hzscr.cz

Zdroj: www.hzscr.cz

Příloha č. 3 – Prapor HZS MSK

Zdroj: www.hzscr.cz

Zdroj: www.hzscr.cz

